Veelderhande schriftturelijke leysenen ende gheestelijcke liedekens alle menschen tot devotie verweckende

bron

Veelderhande schriftturelijke leysenen ende gheestelijcke liedekens alle menschen tot devotie verweckende. Martinus Verhulst, Antwerpen z.j. (ca. 1587)

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/_vee005veel01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

Hier beginnen de nieu Schriftureliicke Leyssemen.

Een nieu Leyssem-liedt Op de wijse: Alsoo't beghint.

*N*Aer derthien droeven nachten noyt soo blijden dagh,
Dan alsmen de dry Coninghen te Bethleem sagh',
Gheleyt van verr',
Door eene sterr',
Tot aenden stal
Willecom willecom willecom al
Willecom willecom in desen stal.

Sy quamen aen met Kemels en met groote pracht,
De staerre scheen soo wel by daghen als by nacht,
Sy knielen neer,
Voor haren Heer,
Den Godt van al
Willecom willecom willecom al,
Willecom willecom in desen stal.

Wat seght ghy nu o Bethleem ondanckbaer stadt,
Die laestmael voor dit kindeken geen plaets en hadt,
Als ghy d'eer siet,
Die hem geschiet,
In desen stal,
Willecom willecom willecom al,
Willecom willecom in desen stal.

Een nieu Iaer-liedeken, Op de wijse: alsoo 't beghint.

ICk wil my selven gaen verblijden
Met Christus wt vercoren
Den Vader heeft sijns soon wt gesonden
En hy heeft aen ghenomen
En hy heeft aen ghenomen
De fiere maghet claer,
Looft Godt tot sijnder vromen
In dit salich nieuwe Jaer.

Op eenen Kersnacht wiert Jesus gheboren
Heer Jesus wou hy heeten
Dit schrijven ons die Propheten te voren
Op dat wyt souden weten
Die doodt heeft hy verslonden
Soo ons die schrift tuycht claer
Looft Godt tot allen stonden
In dit salich nieuwe Jaer.

Den achtsten dagh wiert Christus besneden
Om ons lie te verblijden
In sijn ghebenedijde leden
t'Besnijden wou hy lijden
t'Besnijden wou hy lijden
Voor ons lie allegaer
Looft Godt tot allen tijden
In dit salich nieuwe Jaer.

Die Herderkens al op het velt
By hare schaepkens datse laghen,
Sy waren verschrickt soo ons Lucas vertelt
Van het licht dat sy daer saghen
Sy hoorden daer den sanghen
Van de soete Enghels claer.
Looft Godt al met verlanghen
In dit salich nieuwe Jaer.

Daer quamen dry Coninghen ghereden
Wt alsoo verre landen,
Tot binnen Betlehem der steden
Om Godt te doen offeranden
Sy quamen van soo verre
Tot Godt ons Middelaer.
Deur het lichten vande sterre
In dit salich nieuwe Jaer.

Maria die droomden eenen droom
Dat Herodes soude comen
En dat hy al die kinderkens sou dooden
Die in Betlehem waren gheboren
En datse soude wijcken
Eenen anderen wech aldaer
Tot in haer Coninckrijcke
In dit salich nieuwe Jaer.

Vriendekens bidt noch vroech en laet
Dat ons Jesus wil verleenen
Dat ons behoet tot onsen baet
en looft oock sijn moeder reene
Jesus van Nasareenen
Bidt voor ons uwen vaer
Dat hy ons toch verleene
Een goet salich nieuwe Jaer.

Een schoon Liedeken, op de wijse: *Herderkens hy is gheboren.*

*L*Aet ons t'samen beginnen
Een airken uyt den gheest,
Onsen Bruydegom minnen
Op dese blijde Feest,
Die nu verlaten heeft
Al wat Mammona gheeft:
Sijn gave*n* oft playsier,
En acht hy niet een zier.

Hy sagh 's werelts ghenuchten
In Princen van het Hof
Die naer vele versuchten

Verandert zijn in stof
Den wijsen Salomon
En soeten Absalon
Met hun schoon gout geel hooft
Zijn van de doodt berooft.

Waer zijn alle de Jonghen
Van gh'heel het Roomsche rijck
Die de wereldt bedwonghen,
Zijn al vergaen in slijck,
De kloecke Cesares,
En Aristoteles
Met hun vernuft verstandt
Zijn asschen, stof en sant.

Ick wil *Iesus* beminnen,
Hem vieren dagh en nacht,
In hem stellen mijn sinnen,
Versoenen Babels pracht:
Daer uwen toren stondt
Ghemetst diep inden grondt,
Soo kostelijck, soo moy
Is nu gheen hut van stroy.

Christus is mijnen thoren
Hy is den vasten steen:
Iesut heb ick verkoren,
Op hem steun ick alleen:
Daer ick mijn hop'op bouw
Mijn leven gans betrouw:
In hem ick rusten gaen /,
Om vast te blijve*n* stae*n*.

Adieu dan valsche Croonen,
Adieu mijn vleesch en bloedt,
Adieu wereldtsche soonen
Die namaels weenen doet:
Met eenen kloecken moet
Gaen ick naar *Iesus* soet,
Die vast ghenaghelt hanght:
Naer hem mijn ziel verlanght.

Een nieu Iaers liedeken. Op de wijse: *Den tijt is hier datmen sal vrolijck vvesen:*

*I*N 't nieuwe Jaer
Wilt in den gheest verjeughden:
Want hy comt ons naer,
Die ons vertroosten sal,
Hy comt voorwaer,
Verciert met alle deughden,
In armoede swaer,
Gheboren inden stal,
Willecom met vreughden,
Is hy in d'aertsche dal
Die als nu besneden is
Ten achtsten dach die heden is,
Betert u allegaer,, met desen nieuvven Iaer.

Comt al ghemeyn,
Wie ghy zijt arm en rijcke,
Groot ende cleyn,
Tot Jesum onsen Heer
Want hy sal certeyn,
Ons allen blijdelijcke
Van ons ghemeyn,
Verlossen t'elcken keer,
Deur sijn bloet alleyn
Dat hy stort alsoo teer
Ghy moghet tot hem vluchten // wel
Ist dat ghy nu met vruchten // snel.
Betert u allegaer,, met desen nieuvven Iaer.

Naer schrifts vermaen
Den ouden mensch wilt laten
En treckt vast aen,
Den nieuwen metter daet,
In deught voortaen,
Wilt wassen t'uwer vaten,
Inde enghe baen,
Haest u eert wort te laet.

Mint Godt boven maeten,
En wilt hem niet af gaen,
Op hem u betrouwen // stelt
Soo sult ghy oock behouwen // 'tvelt
Betert u allegaer,, met desen nieuvven Iaer.

Al ist dat wy / nu zijn van alle sijden,
In dit ghety / omringhelt met verdriet,
Hy is naer by // die ons van al dit lijden
Sal maecken vry / als hy't gheraden siet
Sonder vermijden,
Doch sijnen wil gheschiedt
Want wat sulcken Vader // doet
't Comt uyt een goede ader // soet.
Betert u allegaer,, met desen nieuvven Iaer.

Glorie zy hem,
Den Coninck hoogh verheven,
Van Betlehem / Die ons gheboren is
Elck naer sijn stem,
Wilt hooren en beleven,
Elck sijn vleesch tem
En vliet des werelts bis,
Om voort aan te leven
In peys en vre ghewis,
Wilt naer mijn sententie
Deur rechte penitentie,
V Beteren allegaer, met desen nieuvven Iaer.

Een ander Liedeken, Op de wijse: *O salich heylich Betlehem.*

*I*Erusalem ghy schoone stadt
Hoe staet ghy bruyt in mijn behaghen,
Mijn ooghen maeckt ghy dick soo nat,
Mijn hert doet ghy naer u iaeghen.

Want boven alle schoonheyt schoon
Zijt ghy van buyten en van binnen,

Soo dat tot uwen lof idoon
Noch menschen zijn, noch Seraphinnen.

O gulde Soon, o silver Maen,
O sterr'kens blinckend' als Robijnen,
Maer die daer binnen eens mocht gaen,
Vuyft Sonnen soud' hy vinden schijnen.

Schoon Vader-lant schoon Vaderlant
Godts alle triumphantsten throone:
In u is rijckdom abondant,
O salich die u krijcht ten loone.

U mueren zijn van goude fijn,
Bestroeyt mit peerlen zijn u straten,
In u en is gheen Sonne schijn,
Want ghy schijnt selver boven maten.

Hoe schoon blinckt daer den Diamant,
Hoe soetkens lagghen de Saphieren
Oock den Karbonckel triumphant
Gheeft licht in duysentich manieren.

Tapijtsery en isser niet,
Dit zijn Hierusalems tapijten:
De motten doense gheen verdriet,
Den tijdt en kanse oock niet slijten.

Och schoon Sion mijn liefste lief:
Ghy hebt berooft alle mijn sinnen
Maer desen roof doet my gherief,
Nu sal ick u alleen beminnen.

Dus roept mijn ziel, o Heere wanneer,
O wanneer sal ick van hier scheyden:
Naer u soo haeck ick even seer,
U wilt het vleesch my neer waerts leyden.

Ick ben hier in het tranen dal,
Den hooghen Thabor is daer boven:
Och laet my met u vrienden al
U majesteyt eens salich loven.

Hier na volghen de Gheestelijcke nieu Jaer Liedekens.

*M*Et desen nieuwen Jare,
Soo wordt ons openbare
Hoe haer een Maghet vruchtbare,
De werelt heefe verblijdt,
Ghelovet moet zijn dat soete kindekijn,
Gheeert moet zijn, dat soete maechdekijn,
Nu eeuwelijck ende in alder tijt.

Hoe was haer te moede
Doen sy in vleesch ende bloede
Aen sach haers herten hoede
Den Heere der werelt wijt
Ghelovet moet zijn dat soete kindekijn,
Gheeert moet zijn, dat soete maechdekijn,
Nu eeuwelijck ende in alder tijt.

Sy Baerde sonder pijne
Ende bleef een maget fijne
Des sondaers medecijne,
Des hebben de Joden nijt
Ghelovet moet zijn dat soete kindekijn,
Gheeert moet zijn, dat soete maechdekijn,
Nu eeuwelijck ende in alder tijt.

Die Enghelen songhen schoone
Gloria in den Throone
Ter eeren ende ten love
Het kindeken ghebenedijt.
Ghelovet moet zijn dat soete kindekijn,
Gheeert moet zijn dat soete maechdekijn,
Nu eeuwelijck ende in alder tijt.

Als acht daghen waren gheleden
Doen wiert Jesus besneden
Al naer der Jodscher zeden
D'welck ons sonden vrijt. Ghelovet.

Wt Orienten lande
Quamen ten offerhande
Dry Coinghen onbekande
Tot Godt ghebenedijt. Ghelovet.

Des Derthiendaechs zijt vroeder
Vonden sy hem by zijn moeder
Joseph was haer behoeder
Soo ons die Schrifture belijt. Ghelovet.

Als die ses weken omme quamen,
Soo ghinck sy naer betamen
En bevleckt van alder blamen
D'welck was voor ons profijt. Ghelovet.

Aldus ghinck die maghet simpel
Ende droegh haer kint ten Tempel
Alle vrouwen tot een exempel
Dies haer niet en verwijt. Ghelovet.

[Een kindeken is ons gheboren]

*E*En kindeken is ons gheboren
In Bethlehem
Des hadde Herodes thoren
Dat scheen aen hem.

Dry Coninghen uyt vercoren
Quamen te Jerusalem
Sy vraechden waer hy was gheboren,
Den Coninck der Joden
Wy saghen in Orienten die sterre zijn
Wy comen om te aenbidden.
Dat cleyne kindkijn. Een kindeken is ons gheboren. etc.

Doen Herodes dat vernam
Dat het kint gheboren was
Hy wert toornich ende gram
Ende hy ontsach hem das
Dat hy verliesen soude
Zijn Rijck was groot
Hy dacht hoe hy mocht brenghen
Dat kindeken ter doot. Een kindeken.

Hy vraechde met haestichede
Waer dat kint gheboren was
Te Bethleem inder stede
Soo was dat men daer las
Daer is gheboren den Heere groot,
Die ons sal verlossen
Van de eeuwighe doot. Een kindeken.

Herodes sprack tot den Vroeden
Gaet henen ende soeckt dat kint
Met alsoo grooten hoeden,
Men seydt hy is Coninck
Coninck boven alle Coninghen
Soo is hy fijn
Men seyt hy sal besitten
Dat Rijcke mijn. Een kindeken.

Als ghy dat kindt hebt vonden
Soo keert weder tot my
In alsoo corten stonden
En seght my waer dat zy
Ick sout soo gheerne aenbeden
Dat cleyne kindekijn
Het heeft soo seere doorsneden
Het herte mijn. Een kindeken.

Maer als die Coninghen quamen
Buyten Jersusalem
Met vreuchden sy vernamen
De sterre staen voor hen
Al tot dat sy vonden dat kindekijn
In doecxken ghewonden
By de Moeder zijn. Een kindeken.

Dry Coninghen aenbaden
Het kindt van derthien daghen out
Sy offerden wel beraden
Myrre, Wieroock, ende Gout
Dat deden sy daeromme
Dat daer scheen groot noot

Sy saghen al omme, ende omme
Van haven bloot: Een kindeken:

Des nachts als sy slapen wouden
Quam den Enghel Godts tot hen
Dat sy niet keeren en souden
Al over Jerusalem
Maer eenen anderen weghe
Zijn sy ghekeert
Tot in hun Rijck ter deghe
Alsoo men ons leert. Een kindeken.

Wy bidden nu en singhen
Dat Jesus is bekant
Dat hy ons wilt brenghen
In sijns Vaders Landt
Daer hem die Enghelen eeren
Tot alder tijt
Dat gunne ons Godt den Heere
Ghebenedijt. Een kindeken.

Een schoon Liedeken, Op de Wijse: *Doen Iesus gheboren vvas.*

*H*Et is heden den dach van vrolijckhey
Al in des Conincx hove
Want aldaer ontfanghen heeft
Een maecht van grooten love,
Een kint ghebaert al wonderlijck
Ende altemael ghenoechelijck
Na de menschelijckhede
Boven alle seer vriendelijck
Stierf voor ons sonden ootmoedelijck
Want hy Godt is ende mensche mede.

De Moeder is Dochter wonderlijck
Haers Soons, Want hy is haer Vader
Waer hoorde oyt man diesghelijck
Hy is Godt, ende mensche te gader
Hy is een knecht ende een Heer

Hy is over al dat is meer
Onbegrijpelijck te vinden
Teghenwoordich ende veer
Waer hoorde oyt man dies wonder meer,
Ten can gheen man versinnen.

Hy wert gheboren inden nacht
Der Sonnen verlichtere
Ende hy werdt inden stal gheleydt
Der werelt stichtere
Men vont hem inden wendel lanck
In Bethleem by der Enghelen sanck,
Hy was ghehoorsaem Godt, Vader, en moeder
Hy hevet al gheschapen als onsen behoeder,
Wilt hem loven en dancken in alle stonden
Want hy ons bemint uyt s'hertsen gronden.

Ghelijck dat niet en quetste het glas
Daer de Sonne schijnt doore
Gheloove ick dat Maria was
Reyne maghet naer ende voore
De moeder is ghebenedijt
In wiens lichaem besloten leyt
Den Sone Godts, wert mensche gheboren
Weet dat die borsten heylich waeren
Die Godt in sijnen ionghen iaeren
Te suyghen hadde vercoren

Godt de herderkens ontboot
Des nachts by haren beesten
Met de Enghelen blijschap groot
Al van des Coninckx Feesten
Dien ghewonnen heeft een maecht
Ende inder Cribben ghelaecht
In doeckskens ghewonden,
Hy is alder werelt Heer
Ende vande ghedaente schoonder meer
Dan iemant is ghevonden.

Doen men de wereldt al beschreef

Ghinck een maecht met kinde
Te Bethleem daer sy doen bleef
Ende volbrocht het kint ten inde
Daer men af schrijft inden hove
Ende glorie singht met grooten love
Van grooter weerdichede
Godt hier boven van Hemelrijck
Van goeden wille en vrede.
AMEN.

[Laet ons met hertsen reyne]

*L*Aet ons met hertsen reyne
Loven dat soete kindeken cleyne
Het brenght ons uyt den peyne

Ons is een kint gheboren,
Een Sone ghepresenteert
Hy comt de helle verstrooren
Als mensche ghefigureert
Hy comt ons alle ghemeyne
Verlossen uyt de pijne
Met sijnen bloede alleyne. Laet ons

Des moghen wy wel eeren
De maghet die hem droech
Den grooten Heer der Heeren
Die haer niet en verwoech
Weest vrolijck groot en cleyne
Dat soete Kindekijn
Vrijt ons van alder pijne. Laet ons.

Den Vader van hier boven
Sprack zijnen Enghel aen
Wy willen die helle verstooren
Verlossen Wijf en Man
Gaet tot die schoone Fonteyne
Maria claer van aenschijne
Ende seght haer wat ick meyne. Laet ons.

Groetse my vriendelijcke
De schoone suyver ieucht,

En seght haer blijdelijcke
Sy mach wel zijn verheucht,
Want sy en anders gheene
Die sal Godts moeder zijn.
Ick ben met haer ghemeene. Laet ons.

Al binnen Nazarette
Quam den Enghel Gabriel
Ende sprack tot de Fiolette
Met schoon woorden snel
Godt groet u maghet reyne
Vol gracien is u aenschijne
Godt is met u ghemeyne. Laet ons.

By u sal noch beclijven
Dat Adam heeft ontvrijt
Want boven alle wijven
Soo zijt ghy ghebenedijt
Ghij sult ontfanghen een greyne,
In uwer herten scheyne
Des Vaders Sone alleyne. Laet ons.

Sy sprack ootmoedelijcke,
Hoe soude dat comen by,
Ick en kenne sekerlijcke
Noyt man dus verwondert my
Dat ick ende anders gheene
Godts Moeder soude zijn
Mijn hert wert cout als steene. Laet ons.

Den Enghel sprack tot hare
O weerde suyver maecht
En weest in gheenen vare
T'is wonder dat ghy claecht
Want ghy sult sonder pijne
Baren een kindekijn cleyne.

Die Maghet haer conforteerde
In dat haer den Enghel seyt
Ende sy respondeerde

Ick ben daer toe bereyt
In uwe woorden alleyne
Sette ick den wille mijne
Siet hier Godts deerne cleyne. Laet ons.

Den Enghel scheide van hare
De maghet bleef bevrucht
Al sonder pijne oft bare
Oft sonder herten sucht
Baerde die suyver greyne
Die hemelsche Doctrijne
Des Vaders Soon ghemeyne. Laet ons.

Ghelooft soo moet sy wesen
Nu ende tot alder tijt
Door haer zijn wy ghenesen
Sy brocht ons groot iolijt
O weerdighe Fonteyne
Des sondaers medecijne,
Bidt voor ons alle ghemeyne. Laet ons.

Een schoon Leysen. Op de wijse: *Alsoo 't beghint.*

*W*Aer is de Dochter van Syon
Ick soudese soo blijde maken
Ick soude haer eene bootschap doen
Van alsoo grooten saken.

Doen men al die werelt beschreef
Doen ghinck die maghet sware
Te Bethleem daer sy doen bleef
Ende ontfinck haer kint al dare.

Een ghelas al schijnt daer door
Ten breeckt niet vander Sonnen
Dus heeft sy maghet naer en voor
Een salich kindt ghewonnen.

Een duysternis is ons verclaert
Een licht is ons verresen
Een maghet heeft een kint ghebaert
Dat dunckt my wonder wesen.

Nu is hy teerder ende cranck
Een maghet sal hem voeden.

Wy moghen hem alle wel weten danck
Van zijnder grooter armoeden.

Hy toont zijn goedertierentheyt
Wijlen was hy verbolghen:
Hy drijft soo grooten ootmoedicheyt
Wy en connen hem niet vervolghen.

Maria nam hem op haren schoot
Sy custen aen sijnen monde.
De minne: hadde sy alsoo groot
Tot hem in alle stonden.

O Heere lof moet u altoos zijn,
Wilt ons dan gheleyden
Met de weerde Moeder dijn
Als wy van hier scheyden.

[O Suyver maecht van Israel]

O Suyver maecht van Israel,
Wilt u verblijden nu
Om der schoonder bootschap
Die ick u brenghe nu.
Benedicta tu in mulieribus
Vala sus, Vala sus,
Aue gratia plena tecum Dominus,
Benedicta tu in mulieribus.

Al metter bootschap schoone
Die d'Enghel heeft ghedaen
Hebt ghy van s'Hemels throone
Door den heylighen Geest ontfaen. *Benedicta.*

Als Joseph dat verstonde
Dat Maria was bevrucht
Hy peysde in sijnen gronde
Hem waert beter ghevlucht. *Benedicta.*

Dies hem den Enghel schoone
Toe sprack ende riet
Joseph Davids Sone
En wilt begheven niet. *Benedicta.*

Noch en ontsietse niet te nemen
De moeder Godts Marijen.

Dat van haer wert gheboren
Sal ons van sonden vrijen. *Benedicta*.

Maria en Joseph mede
Voeren beyde te samen
Tot Bethleem inde stede snoot
Daer sy haer herberghe namen. *Benedicta.*

In een arm huysekijn
Al sonder weghen oft deuren
Om dat sy waren van haven bloot
Moest hem alsoo ghebeuren. *Benedicta.*

Alst quam ter rechter middernacht
Soo heeft die maecht ghebaert,
Een kindeken van grooter macht
Als ons den Enghel verclaert. *Benedicta.*

Doen baerde die suyverlijcke,
Den Heere ghebenedijdt
Van Hemel en Aertrijcke
Lof sy haer tot alder tijdt. *Benedicta.*

Doen sanck met blijden gheschalle
Joseph Alelluya ende die Enghelen alle
In excelsis gloria,
Et in terra pax hominibus
Vala su vala sus
Swijghet soete Jesus
Ghy sijt ons Dominus
Et in terra pax Ominibus.

De herderkens op den velde
By hare Schapen laghen
Met eender claerheyt snelle
Die Enghelen dat sy saghen. *Et in terra.*

Met grooter benautheden
Wierden sy bevaen
Den Enghel tot hen seyde
Laet u ghedachten staen. *Et in terra.*

En gaet tot Bethleem binnen
Daer sult ghy nu terstonden.

Jesus Christu gheboren vinden,
In doecxkens ghewonden. *Et in terra.*

Daer vonden sy dat kindekijn
Gheleydt in eender Cribben
Van hoy was zijn beddeken
Hy en wout anders niet hebben. *Et in terra.*

Tkindeken was na Moyses Wet
Ten achtsten daghe besneden
Over midts zijn groote oodtmoedicheyt
In zijn ionghe leden. *Et in terra.*

Den naem die hem den Enghel gaf,
Eer dat kindt gheboren was,
Die werdt hem daer ghegheven
Jesus men seker las. *Et in terra.*

Nu laet ons loven desen heere
Die ghenaemt is Jesus
Sullen wy hem, hij wient soo seere
Ende sy singhen aldus. *Et in terra*.

Te Deum Laudamus vala sus
Vala sus swijghet Jesus,
Ghy zijt ons Dominus. *Te Deum Laudamus.*

[Het quamen dry Coninghen ghereden]

*H*Et quamen dry Coninghen ghereden
Wel verre uyt Orienten Landt,
Tot Bethleem de Stede,
Haers ghelijcke men noyt en vant.

Te Jerusalem soo wy hooren,
Al daer sy wilden zijn,
Sy vraechden waer is gheboren
Der Joden Coninck fijn.

Wy comen hem aenbeden,
Wy hebben zijn sterre ghesien,
Het is seer corts gheleden
Het moet wonder bedien.

Als Herodes dat verhoorde,
Wel seer ontsach hy hem,
Van binnen hy hem verstoorde.

Ende alle Jerusalem.

Hy beval hen te gaene,
Hy sprack gaet soeckt dat kint,
Ick wilt oock beden aene
Comt seght my als ghy't vint.

Als sy buyten Jerusalem quamen
Op dien selven tijt,
Haer Sterre sy wederom vernamen
Dies waren sy seer verblijdt.

De Sterre was hen voorgaende,
Tot daer dat kindeken was,
Ende daer bleef sy staende
Sy buychden neder naert gras.

Een huyskens sonder doren
Dat vonden sy daer by
Ende dat kindeken gheboren,
Van Maria de maghet vry.

Sy vielen op der aerden
Voort kindeken jonck en niet oudt
Sy offerden hem met weerden
Wieroock, myrre ende goudt.

Snachts als sy slapen wouden,
Heeft hem Godts Enghel gheopenbaert
Eenen anderen wech dat sy trecken souden
Tot haren lande waert.

Nu loven wy alleene,
Dat kinderen weerdelijck
Dat hy ons wil verleenen
Hier nae zijn eeuwich Rijck. Amen.

[Ons is gheboren een kindekijn]

*O*Ns is gheboren een kindekijn
Daerom soo willen wy vrolijck zijn
Laet ons hem dienen met herten fijn
Want sijnen naeme is Jesus
Vala sus, vala, sus. Sprack Maria tot Jesus.

Doen baerde de maghet Mary
Soo en was daer niemandt by

Dan Joseph den behoeder vry,
Haer have hadden sy gelaten thuys. Vala sus.

Als onsen Heer gheboren was
Ende Maria daer af ghelach
Soomen inder Schriften las
Van geenen man en had sy confuys. Vala sus.

Men leyden Heer inder Cribben
Van beyde zijden quetsten hy sijn ribben
Aen beyde sijden quetsten hy zijn ribben.
Nochans bleef hy Dominus. Vala sus.

Een Osse ende een Ezelkijn
Verwermden die leden zijn
Van coud weende dat kindekijn,
Nochtans bleef hy Dominus. Vala sus.

De Herderkens op den velde laghen
Sy begonsten haer te versaghen
Van een claerheyt die sy saghen,
Sy hadden gewilt wel wesen thuys. Vala sus.

Den Enghel sprack en weest niet vervaert
Ons is gheboren eenen nieuwen standaert
Hy sal den vijant maken confuys
De herderkens songhen ha, ha, ha,
Ons is gheboren soo wij versta.
Et in terra pax hominibus
In excelsis gloria.

[Het was een Maghet uytvercoren]

*H*Et was een Maghet uytvercoren
Daer Jesus af wilde zijn gheboren
Dus ben ick vro,
O, o, o, o,. benedicamus domino.

Al totter stadt van Nazareth
Daer is een maghet onbesmet.
Des ben ick vro. O, o, o, o, benedicamus.

Groetse my met den name mijn
Seght dat ick haer kint wil zijn
Des ben ick vro. O, o, o, benedicamus.

Den Enghel was een Bode goet

Hy voer derwaerts metter spoet,
Des ben ick vo. O, o, o, o, benedicamus.

Hy seyt Godt groet u suyver maecht
Ghy zijt die Godt seer wel behaecht
Des ben ick vo. O, o, o, o, benedicamus.

Hy wil van u gheboren sijn
Jesus die lieve Meester mijn,
Des ben ick vro. O, o, o, o, benedicamus.

Maria sprack hoe mocht ick hem ghewinnen,
Want ick noyt man begheerden om minnen
Des ben ick vro. O, o, o, o, benedicamus.

Den heylighen Gheest sal in u comen
Soo den dauw valt op der bloemen,
Des ben ick vro. O, o, o, o, benedicamus.

Maria weest onversaecht
T'is den Sone Godts die ghy draecht
Des ben ick vo. O, o, o, o, benedicamus.

Hy heeft u daer toe vercoren
Hy wil verlossen dat was verloren
Des ben ick vro. O, o, o, o, benedicamus.

Van alle sorghen ben ick ontslaghen
Die deerne Godts wil ick wesen
Des ben ick vro. O, o, o, o, benedicamus.

Maria viel neder op haer knien
Den wille Godts moet gheschien.
Des ben ick vro. O, o, o, o, benedicamus.

[Het sanck een Nachtegale]

*H*Et sanck een Nachtegale
Door desen soeten sanck
Dat het herte van binnen
Met grooter minnen ontspranck
Hy quam hier neder springhen
Al uyt zijns Vader hof
Al op den Boom des Cruycen.
Die men moet gheven lof.

Nu vlieghet, nu vlieghet varinck
Wel verre in't hemels landt,

Nu vliecht den hoochsten Coninck
Hier boven in zijn handt
Nu vlieghet op zijnen armen
Nu vlieghet op zijnen schoot,
Ende u op hem ontfermen
U minne heeft hem ghedoodt.

Zijt willecom Heer ionghelinck sterck
Hier en is niemandt diet verdriet.
Wilt ghy den Coninck nemen merck
Ghy moet hem singhen een nieu liet,
Een nieu liet is den danck ende eere,
Die daer is alsoo groot
Die daer ten eten wil blijven
Men gheeft hem hemels Broot.

Den Coninck wil hem schencken,
En zijnen naem doen cont
Der levender Fonteynen
Wt zijnder herten gront
Daer is hy Coninck
Hy sidt daer boven al
Die moet ons allen helpen,
Als hy (soo ick hope) sal.

[Doen Maria ghehouwet was]

*D*Oen Maria ghehouwet was
En men de Schrifture las
Wat seyde haren man
Ick salt u openbaren, soo ick can.

Joseph op onser Vrouwen sach
Ende was seer vervaert
Ende hy en seyde niet,
Hy peysde lieve Heere
Wat is my gheschiet.

Joseph dacht in zijnen moet
Dede hy haer schande ten waer niet goet
Hy peysde dat,
Hy haer ontgaen woude
In een ander stadt.

Daer Joseph lach en sliep
Den Heylighen Gheest hem aen riep
Dat was alsoo
Staet op Davids Sone
Ende weest vo.

Joseph weest niet versaecht
Dat kindt dat Maria draecht
Dat is Godts kint
Den Heylighen Gheest is in haer comen
En twijfelt niet.

En waer dat kindt noyt gheboren
Onse siele waer verloren
Dat was alsoo,
Staet op Davids Sone
Ende weest vro.

Een schoon Liedeken van Maria.

*G*Odt groet u Roose van Jerico
Maria
Ontpluckt moeten wy wel wesen
Ave Maria tu es plena gratia.

Die metter Sonnen is ghecleyt
De mane tusschen haer voeten spreyt. Ave Maria

De Sonne is den heylighen Gheest
Daer ghy op rust alder meest. Ave Maria.

De mane is dat kersten geloove
Daer opt sult ghy rusten hooghe. Ave Maria.

Ghy hebt ghestilt des Vaders thoren
Dat Eva hadde verloren. Ave Maria.

Want ghy hebt ghebracht dat Godes Lam
Dat onse sonden af nam. Ave Maria.

Godt groet u paerlijck der Princen Heere,
Daer en is niemant in dan Godt alleene. Ave Maria.

Ghy sijt een Arcke Godts groot,
Daer op rust dat hemels broot: Ave Maria.

Ick bidde u Coninghinne Vrouwe

Ick bidde u Maria wt rechte trouwe. Ave Maria.

Dat ghy onsen Heere
Bidden wilt dat hy ons van sonden keere. Ave Maria.

Het sy vrouwe oft man
Die dese woorden wel geseggen can. Ave Maria.

Dat hem Godt sijn hemelrijck wilt gheven
Met dat kindeken dat eeuwich leven.
Ave Maria tu es plena gratia.

[Had ick vloghelen als een Arent grijs]

*H*Ad ick vloghelen als een Arent grijs
Ick soude soo hooghe vlieghen,
Daer boven in dat Paradijs
Tot mijnen soeten lieve.

Dan soude ick segghen: Vader mijn
Wanneer sult ghy my halen
Wt dese allende van aertrijck
In uwer hoochster Salen.

Waer is de dochter van Syon
Ick wilse vrolijck maken
Ick wil haer eene bootschap doen
Van alsoo blijder saken.

Den hoochsten inder minnen
Dat is Jesus Marien Sone
Godt laet ons hem ghewinnen
Hier boven inden throone.

Dat hemel en aertrijck
Noyt en ontluycken
Dat sal een suyver maghet reyn
In haren lichaem sluyten.

De duysternisse is ons verclaert
Het licht is opgheresen
Een maghet heeft een kint ghebaert
Dat mach wel wonder wesen.

Dat kint was teerder ende cranck
Een maghet moestet voeden
T'is recht dat wy hem weten danck

Van zijnder grooter ootmoeden.

Heer Jesus Christ wat hebt ghy ghemeent
Wy souden u soo gheerne vraghen
Dat ghy hier dus light en weent,
Ghy zijt soo ionck van daghen.

Dat dus viel, ende dat was ongereet,
Dat moghen wy nu ghebruycken
Dat Adam inden Appel beet
Dat dede den hemel sluyten.

O Moeder Godts van hemelrijck,
Des Coninckx inden throone
Bidt voor ons allen innichlijck
Jesum uwen Sone.

Dat wy daer boven moeten
Daer die Enghelen vrolijck singhen
U ende uwen kinde groeten,
Dat wilt ons Godt ghehinghen.

Een schoon Leysen, Op de Wijse: *Alsoo't beghint.*

*H*Et viel eens hemels dauwe
Al in een cleyn maechdekijn
Ten was noyt beter Vrouwe
Dat dede haer cleyn kindekijn
Dat van haer was gheboren
Ende sy bleef Maghet fijn
O Maghet uytvercoren
Lof moet u altoos zijn.

Die maghet ghinck met kinde
Gheen swaerheydt ghinck haer aen
Als Joseph dat versinde,
Den goeden rechtveerdighen man
Hy docht ick wilse laten
Den Vader en ben ick niet
Ende trecken mijnder straten,
Eer my meer schanden gheschiet.

Al van des hemels throone

Sprack hem den Enghel aen
Joseph Davids Sone
O weerde salighen man
Blijft alle beyde te gader
Het is boven natueren cracht
Dat Godt Almachtich Vader
In haer dus heeft ghewracht.

Corts daer naer is ghecomen
Een Keyserlijck ghebodt,
Dat niemant uyt ghenomen
Hy en quame sonder spot
Van daer hy was gheboren
En brenghen zijn tribuyt,
Dat dede men daer hooren
Ende roepen over luyt.

Mariam Joseph mede
Quamen te Bethleem waert
Want daer was Josephs Stede
Als ons de Schrifture verclaert
Maer sy mocht nerghens inne
Men wijsdese altijdt voort
De hemelsche Coninghinne
En was daer niet verhoort.

Int velt hebben sy ghevonden
Een huys seer dunne ghedaeckt
Binnen soo corter stonden
Hebben sy daer logijs ghemaeckt
Daer wert die maghet Moeder
Al sonder wee, oft sonder pijn
Van 's menschen Soon een Broeder,
Hoe mocht hy ons naerder zijn.

Wt Moederlijcke minnen
Leyde sy hem op haren schoot
Haer herte verblijde van binnen
Dat dede zijn mondeken root
Sy custe hem aen zijn wanghen

Sy custen hem menich fout
Dat hy quam sijn ghevanghen
Verlossen jonck en out.

Maria suyver Fonteyne
Daer Godt sijn ruste in nam
Bidt voor ons al ghemeyne
Versoent dat Goddelijck Lam
Soo dat wy moghen gheraken
Met hem in't soete dal
Daer vreucht is boven maten
Die eeuwelijck dueren sal.

[Heer Jesus Christi van Nazareene]

*H*Eer Jesus Christi van Nazareene
Ghy zijt gheboren van een Maghet reene,
Daerom sijt ghebenedijt.

Herodes hadde vernomen,
Daer is eenen nieuwen Coninck ghecomen,
Die rijcker soude sijn dan hy. Heer Jesus etc.

Herodes hevet ghesworen
Hy sal alle kinderen doen dooden in thoren
Die onder twee jaren sijn. Heer Jesus Christ.

Doen Maria dat verhoorde
Dat men alle Kinderen vermoorde
Joseph laet ons varen t'is meer dan tijt. Heer Jesus Christ.

Maria quam al daer ghevaren
Daer een man sijn coren saeyde
Sy groette den man, sy reet voorby. Heer Jesus Christ.

Godt groet u man die daer saeyt
Comt hier iemandt die nae my vraecht
Wijst hem voor by. Heer Jesus Christ.

Herodes quam aldaer ghevaren
Daer een man sijn coren maeyde
Hy sprack hy reet voor by. Heer Jesus Christ.

Seght my man daer ghy maeyt

Hebt ghy hier niet een vrouwe sien varen
Met witten habijt. Heer Jesus Christ.

Doen ick saeyde dat ick nu maeyde
Doen quaem hier een vrouwe ghevaren
Met witte habijt. Heer Jesus Christ.

Herodes sprack tot zijn Heeren
Wy willen wederom: huyswaert keeren
Sy mach wel uyt den lande zijn. Heer Jesus.

Herodes sprack tot zijn luden
Hoort wat ick u sal ghebieden
Gaet ende soecket kindekijn. Heer Jesus, etc.

Sy ghinghen van lande te lande varen
Die onder twee iaren waren
Die dooden zy. Heer Jesus Christ.

Doen meynden sy t'kindeken te dooden
Maer het was in Egypten ghevloden,
En*de* en wilde niet gedoot zijn. Heer Jesus, etc.

Duysent ende veerthien duysent
Waren ghedoot kinderkens
Sy wilden al Godts Enghelen zijn. Heer Jesus.

Nu bidden wy desen kinde
Dat hy ons wilt brenghen
In zijn eeuwich rijck. Heer Jesus Christ.

Een schoon Leysen. Op de wijse: *Alsoo't beghint*

*M*Et vreuchden willen wy singhen,
In desen blijden tijdt
Heer Jesus wilt ons brenghen
Al in zijn eeuwich rijck.
Daer toe is hy gheboren
Van eender maghet fijn
Hy stelpt des Vaders thoren
Dat soete kindekijn.

Wt Jesse is ghesproten
Daer is ons uyt-ghevloten
Een bloem des Godlijckx Lam

Hy brocht ons offerande
Dat dede dat leven zijn
Hy brack der hellen bande, dat soete kindekijn

De Oude Vaders alle
Sy laghen inden noot,
Met soo grooten gheschalle,
Ende met versuchten groot,
Terstont dat sy begheerden
Dat soude gheboren zijn
al van die suyver haerde, dat soete kindekijn

Maria die suyver gaerde
Die men noyt ghenoemt en vant
Eer sy noyt en quam op d'aerde,
Was sy met Godt bekant,
Van minnen om ons te troosten
Dat dede sijn bly aenschijn
Lof hebt ghy die ons verloste, dat soete kindekijn.

Den Enghel vanden throone
En die noyt leven ghewan,
Bekende Marien Sone
Sonder den wreeden man,
Herodes valschen Heere
Dat dede sijn bly aenschijn.
Want hij benijde seere, dat soete kindekijn.

Herodes wat baet u sorghen
Ghy sijt van herten blindt
Gheen dinck en is verborghen,
Al voor dat ionghe kindt
Hy en mindt gheen aertsche dingen
Sijn Rijck is sonder termijn
Wat wildy dan verdringen, dat soete kindekijn.

Sal ick nu moeten verliesen
Mijn eer, mijn goet, mijn landt,
Het sal daerom verkiesen
De doodt van mijnder handt,
Ende kinderen van veel wijven,

Al inden landen mijn,
Het salder oock mede blijven, dat soete kindekijn.

Herodes heeft voorwaer,
Sijn sinnen wel ghemist
Dat kint is hem ontvaren
Met goddelijcker list,
Daer moesten zijt besueren,
Veel kinderen dat fel aenschijn,
Om dat hy wilde bederven, dat soete kindekijn.

Dry Coninghen uyt Orienten
Sy hadden des kints verwout,
Sy brochten hem in presenten
Myrrhe, Wieroock ende Gout,
Daer mede sy bewesen
Sijn macht, zijn Rijck, sijn pijn,
Daer mede heeft hy ons ghenesen
Dat soete kindekijn.

Een Enghel quam ter spraken
Joseph den ouden man,
Ghy mocht u wel henen maken
Ende varen nu hier van,
Herodes wilt doen dooden
den soeten Schepper dijn
Behoet hem van alle nooden, dat soete kindekijn.

Een ezel ghinck hy bereyden,
Hy en lietet niet een twint
Daer op sette hyse beyde,
De Moeder en dat soete kint
T'Egypten voeren sy henen
Al door die wilde woestijn
Sijn macht heeft daer verschenen
Dat soete kindekijn.

Sy quamen in corten stonden
Daer stont eenen Palmboom
Met vruchten dat sy hem vonden
Maria nam des goom

Hier onder moet ick rusten
Sprack sy dat maechdekijn
Met vreuchden ende met lusten
Met mijn lief kindekijn.

Doen sy was gheseten
Maria die suyver maecht
Wijn druyven moet ick eten
Van dees Palmbooms draecht
Mijn herte heeft ghequolen
Herodes vals fenijn
Dat ick nu dus moet dolen
Ende mijn lievekijn.

Daer af moocht ghy wel swijghen
Sprack hy den ouden man,
Ghy en contse niet ghecrijghen
Want ick niet climmen en can
Veel badt tot onsen stede
Waer beter broot en wijn
Die moet ick u voeren mede
Voor ons en ons kindekijn.

Doen Jesus was gheseten
Op zijnder liever moeders schoot
Hy en haddes niet vergheten
Want hy den Boom gheboot
Dat hy hem booch op d'aerde
Al voor die lieve moeder zijn
Van haer des herten begeerde,
Ende haer lief kindekijn.

Den boom van suyver vruchten
Neychde neder sijnen cop
Al voor Marien voeten
Daer stonden wijn druyven op
Sy pluckten alle beyde
Al door des hongher pijn
Des moghen wij ons wel neyghen
Voor dat soete kindekijn.

Een suyver claer Fonteyne
Al uyter aerden spranck,
Om Jesus wille alleyne,
Maria daer uyt dranck,
Ende Joseph oock die oude
Dat docht hem wonder zijn
Hy loofde menich foude, dat soete kindekijn.

In dese suyver feesten,
Zijn sy ghevaren voort
Al door de wilde foreesten
Sy deden haer confoort,
Sy quamen daer visiteren
Al sonder fel ghepijn
Den Heere alder Heeren, dat soete kindekijn.

Doen sy quamen met allen
Al in Egypten Landt
Daer zijn die Afgoden ghevallen
Allen diemen daer vant
Sy en conden niet verdraghen
Dat Goddelijck aenschijn
Dat sy daer comen saghen dat soete kindekijn.

[Met desen nieuwen Jaere]

*M*Et desen nieuwen Jaere
Soo willen wy vrolijck zijn
Ons heeft een maghet clare
Ghebaert een kindekijn
In Bethleem uyt vercoren
Soo ons de Schriftuere verclaert
Ons is een kindt gheboren
De maghet bleef onbeswaert.

Hier boven inden throone
Wert Gabriel ghesant
Al totter maghet schoone
Al in dat Jodtsche Landt
In Nazareth der Steden
Vant hy die maghet alleyn
Hy sprack: Godt gheve u vrede

Ghy zijt boven alle vrouwen
Van Godt ghebenedijt
By u wort noch onthouwen
Dat Adam heeft ontvrijt
Ghy sult in uwen lichaeme,
Een edel vrucht ontfaen
Ende blijven sonder blame,
En twijfelt daer niet aen.

De maecht wiert seer van binnen
Verschrickt in haren moet,
Sy dacht in haren sinnen
Hoe comen mocht die groet
Die haer den Enghel brochte
Sy en hadde noyt man gesien
In haer sinnen en sy dochte
Och hoe sal dit gheschien?

Den Enghel sprack o reyne
Waerom zijt ghy versaecht
Ghy sult ontfanghen een greyn
En blijven suyver maecht
En baren sonder pijne
Dat licht der Enghelen broodt
Der Werelt medecijne
Ende sult zijn zijns ghenoot.

Hoe soude ick kindt ghedraghen
Ick en kende noyt gheenen man
Noch en hebbe in mijn behaghen
Hoe soude dat wesen dan
Het is boven natueren crachten
Te zijn moeder en maecht
Hierom treuren mijn ghedachten
Hierom ben ick versaecht.

O hooghe maecht van prijse
Waerom zijt ghy versaecht
Den heylighen Gheest sal rijsen
In u wel suyver maecht

Godts crachten uytverkoren
Die sullen u ontvaen
Dat van u wert gheboren
Sal Adams sonden dwaen.

Elizabeth heeft nu ontfaen
In haeren ouden tijdt
Haer daghen zijn vergaen,
O maghet ghebenedijdt
Het is in Godts vermoghen,
Dat is ende wesen sal
Nu blijft in goeden hooghen
Vertroost dit iammer dal.

Den Sone des alder-hoochsten
Soo sal hy zijn ghenaemt
Hy sal de werelt vertroosten
En ghy blijft onbeschaemt,
Sijn Rijck al altoos dueren
En nimmermeer vergaen
Hierom en wilt niet treuren
De vrucht sult ghy ontfaen:

Die ootmoedighe Pellicaen reyne
Viel neder op haer knien
Siet hier Godts deerne cleyne
Nae uwen woorde moet my geschien
Al totter selve ure
Ontfinck die maghet fijn
Sy droech hem sonder treuren
Sy baerde hem sonder pijn.

In Bethleem vercoren
Als ons de Schrifuer verclaert
Is ons dit kint gheboren
Het is wel eeren waert
Die moeder is een maecht eerbaer
Dies willen wy vrolijck zijn
Hy is Godt ende mensche te gaer
Hy en mocht niet beter zijn.

Een nieu Liedeken Vanden nieuwen Iaere.

*D*At soete nieuwe Jaer, ende Jaer
Is ons nu inghecomen
Jae comen, ende iae comen
Ons Heer Godt laet ons
Ten besten en ten goeden vergaen.

Ende ick hope het sal
Ons allegader vromen
Ja vromen, ende ia vromen
Ick sie dat wout, ende ick sien dat wout
Soo schoon ghebloeyet staen.

Ende ick hoore den Nachtegale
Soo schoon ende vrolijck singhen,
Ja singhen, ende ia singhen
Al inden bosch, ende ia bosch
Staet soo na en vast hier by.

Ende een schoon Jonck vrouwe
Heeft mijn hert nu bevanghen,
Ja vanghen, ende iae vanghen,
Soo vaste ick en can haer, ende ick en can haer
Ontrijden noch niet ontgaen.

Ende soo wie, zijn lief
Spreeckt alle Jaersdaghen
Jae daghen, ende ia daghen
Met recht mach hy, ende met recht mach hy,
Wel vroolijck ende blijde soo mach hy zijn.

Dies mach ick my
Wel alsoo seer beclaghen
Ja beclaghen, ende ia beclaghen,
Ick en sach mijn lief, ick en sach mijn lief
Van allen desen iare niet.

Ende dese nijders tonghen
Moet Godt ende Maria verdoemen,
Ja verdoemen, ende ia verdoemen,
Sy wachten ons 't wee
Waer dat wy henen gaen.

Ende wy hebben hier soo langhe ghestaen
Ja staen, ende jae staen,
Ick sien den lichten dagh
Al inden Oosten op gaen.

Een ander nieuwe Iaers Liedt.

*O*Ntwaeckt nu Israel, doet op u ooren,
Wilt hooren naer der Propheten stem
Die ons langhen tijdt was belooft te voren,
Is nu gheboren in Bethleem
Soo ons de Schrifture tuycht van hem
Soo sal hy wesen ons middelaer
Wilt vreucht bedrijven // gy mannen ende wijven
Al in dat soete nieuwe Jaer.

Een sterre op Jacob is op gheresen
Soo ons Balaam heeft gheprophetеert
Abrahams belofte is gheschiet door desen
Onsen Salichmaker is ghedescendeert
Den dagh die Symeon heeft begheert
Is nu ghecomen noyt blijder maer
Wilt vreuchde rapen // ghy Christenschapen
Al in dat soete nieuwe jaer.

Dan bandt van Adam is nu ghebroken
Vrede wordt vercondicht over al aertrijck
Daer ons Joannes af heeft ghesproken,
Is nu ghecomen in s'wereldts wijck,
Wt liefden gheworden menich ons ghelijck,
Om ons te verlossen allegaer
Wilt hem aencleven // om zijn woort te beleven
Al in dat soete nieuwe jaer.

Jerusalem wilt u verblijden
Ghy dochter van Syon laet droefheyt staen
Onsen Salichmaker is nu ten tijden,
Gheboren na der Schrifturen vermaen,
De Herderkens, hebben de bootschap ontfaen
Dat licht schijnt inde wereldt claer

Wilt hem aenbeden // met vroolijckheden
Al in dat soete nieuwe Jaer.

Ghy Heydenen wilt nu ontwaecken
Want dat woort is vleesch geworden recht voort
Ende wilt den ouden Adam versaecken
Want dat woort is Godt, en Godt is dat woort
Door hem gheheel comt ons confoort
Door niemandt anders alsoo voorwaer
Wilt hem aencleven / om zijn woort te beleven
Al in dat soete nieuwe Jaer.

PRINCE.
Prince der Accoleyn dit is u gheschoncken
Al van die Broeders liefde is t'fondament
Nu laet Godts Woordt in u herte voncken
T'welck vanden Vader is neder ghesent
Ghecomen uyt der hemelen Tent
Om ons te verlossen allegaer,
Dus wilt hem loven / die daer comt van boven
Al in dat soete nieuwe Jaer.

Een ander: Op de wijse *T'is heden den dach van vrolijckheydt.*

*D*Oen Jesus gheboren wert
Tot Bethleem inder Stede
Doen rees daer al metter vaert
Een schoon sterre daer mede
Dry Coninghen werden dat ghewaer
Dat die sterre scheen soo claer,
Sy seyden oock alle ghelijcke
Der Joden is een Coninck gheboren
Ons bidden en is niet al verloren
Wy soecken hem alle in dat Jodsche Rijcke.

Die Coninghen scheyden doen van daer,
Sy en wouden niet langher beyden
Die Sterre scheen voor haer soo claer
Sy woude hen recht leyden
Sy was lichter dan een dach,

Sy hielden altijt den rechten padt,
Haeren ghanck was by der aerden
Haer weghen waren menichfout
Onse Godt hadde die sterre bout
Tot die Joden dat sy keerden.

Tot Hierusalem dat sy quamen,
Die sterre bleef verloren
Sy vraechden weet daer niemant van
Waer is dat Kint gheboren
Een teecken hebben wy vernomen,
Wy hebben een sterre ghesien
Alsoo verre in Oostenrijcke
Het en can ons al niet ontgaen
Wy willen hem beden aen,
Wy dry oock alle ghelijcke.

Doen Herodes dat vernam
Zijnen ancxt en was daer niet cleyne
Hy wert in zijnen sinne gram
Ende alle die stadt ghemeyne
Hy liet halen die audste Meesteren
Ende daer toe wijse Priesteren
Die waren wt vercoren
Ghy Heeren een dinck heb ick gehoort
Dat sult ghy my maken vroet
Waer is dat kindt gheboren.

Sy seyden alle dat is waer
Te Bethleem ist gheboren
Dat sprack eenen Prophete claer
Soo menich Jaer te voren
Doen Herodes hadde vernomen,
De dry Coninghen liet hy voor hem comen,
Hy vraechde hen heymelijcke
Ghy heeren hoe sal ick dat verstaen
Waer sacht ghy die sterre op gaen
In uwen Coninckrijcke.

De Heeren dochten daer in gheen quaet

Sy deden hem openbaeren
Herodes sprack ick gheve u raet,
Te Bethleem sult ghy varen
Dat kint sult ghy vinden daer
Dat segh ick u al openbaer
Dat heb ick soo vernomen
Als ghy weet waer dat kint is,
Soo maecket my des dinghen wijs
Als ghy weder sult comen.

Soo willen wy comen al soo seere
Ende doen hem groote eere.
Dat kint willen wy bidden aen,
Voor eenen rechten Lants heere
Die Coninghen scheyden doen van daer,
De sterre scheen voor haer soo claer,
Ende die sterre woudense recht leyden,
Want sy scheen soo claer voor haer
Alsoo langhe als sy bleef staen
Daer Maria ende Joseph waren.

Sy treden in dat huys alle dry
Daer toe en was niemandt leede
Sy vonden dat kint schoon, edel en claer
Maria ende Joseph mede
Ende sy vielen op beyde knien haer,
Sy baden dat kindeken alle dry,
Met hertelijcke minnen,
Sy deden op haren schat was bout
Sy offerden Myrre, Wieroock ende Gout
Met alsoo goeder tieren sinnen.

Des nachts ontrent der middernacht
Doen quamen in haer droomen
Sy en souden tot Jerusalem niet keeren
Ofte tot Herodes niet comen
Ende sy waren doen alsoo wel ghetroost
Sy waren al van Herodes verlost,
Sy en wilden niet weder tot hem comen,

Sy waren doen alsoo wel ghemoet,
Sy kosen eenen anderen wech was goet
Al naer haer Coninckrijcke.
Amen.

Een Gheestelijck Liedeken, ghemaeckt van Broeder Dierick van Munster. Op de wijse: *Met vreuchden vvillen vvy singhen end loven, &c.*

*O*Ch edel siele wilt mercken
Ende hertelijck bekinnen
Dijns soete Bruydegoms wercken,
Zijn onghemeten minne,
Hoe veel hy heeft gheleden
Al om die minne dijn
Dit soude u wel by reden
Doen doen den wille zijn.

Den Bruydegom seyt.
Hemel Locht, ende Aerde
Heb ick ghemaeckt om dy
Des hemels Borghers weerde
Zijn alle mijn dienaers vry
Die beesten op aertrijcke
Die voghelen inder lucht
Die bloemkens diesghelijcke
Die boomen ende vrucht.

Den Middelaer seyt.
O siele uytvercoren
Nu keert u herte tot hem
Ontsluyt des herten ooren
En hoort des Bruydegoms stem
Hy spreckt tot u van binnen
O uyt vercoren Bruyt
De wereldt laet u minnen
Ende gaet u selven uyt.

Den Bruydegom seyt.
Ick wil dat ghy sult haten
Alle blijschap ende ghemack,
Der Creaturen aflaten

Ende vlien der werelt brack,
Ende hebt my lief alleyne
Ick wil u Bruydegom zijn
Der Menschen trou is cleyne
Int leste niet dan pijn.

't Hert tot my waerts draghet
Ick ben van formen schoon
Mijn moeder is een suyver maghet
Ick ben eens Coninckx Soon
Dan meuchdy eeuwelijck leven
Al in dijns Bruydegoms rijck,
Met Godt zijn verheven
Den Enghelen ghelijck.

Wildy der werelt volghen
Ende soecken aersche jolijs,
Soo maeckty my verborghen
En verliest t'schoon Paradijs
Den wech die is seer enghe
Die tot den leven leyt
Die strijt in deuchden strenghe
Die croone is u bereyt.

Voor u mijn wt vercoren
Heb ick scherpe weghen ghegaen
Door dijstelen en doornen,
Moet ghy my volghen saen
Wilt ghy u niet vermijden
Wellusten in deser tijt
Soo siet op s'Bruydegoms lijden
Oft ghy hem ghelijck zijt.

Om u ben ick neder ghedaelt
Wt mijnder moghentheyt
Ick heb u schult betaelt
Met seer groote bitterheyt
Weest my ghetrou alleyne
Ede gaet u selven uyt
Ghy hebt mijn herte reyne

Ghewont mijn suster ende Bruyt.

Ick ben uyt grooter eeren
Ghecomen in schanden groot
Om u vreucht te verweeren
Gaf ick mijn leven ter doodt,
Ick was der Coninghen Coninck,
Ende wierdt der menschen knecht
Al duyster ick aent Cruyce hinck
Al was ick des hemels licht.

Ick ben Pelgrim gheworden
Ghecomen uyt mijn Rijck
Sy wouden my vermoorden
O lief seer nijdelijck
Hoe veel heb ick gheleden
Hoe bitter en oock hoe swaer
Om u heb ick ghestreden
O bruyt wel dryendertich Jaer.

Ick was soo seer onblijde
Doen ick den strijdt bestont
Dat ick tot dien tijde
Sweette water ende bloet
Oock alleene was den man
Doen ick ten strijde waert ginck
Minne dede my die wapenen an
Daer ick mede aent cruyce hinck.

O Siele o seer beminde
Mijn Bruyt mijn uytvercoren
Nu volcht my tot int eynde
Soo ick u gaen te voren,
Ende laet u niet duncken
Dat ghy te weeckelijck zijt
Mijn kelck uyt minnen gedroncken
En smaeckt u niet soo bitterlijck.

En staet na gheender rusten
Ten is gheen rustens tijt
My mocht oock rustens lusten

Doen ick ghinck inden strijdt
Om u allendicheden
Daer toe was ick bereet
De Persse heb ick ghetreden
Met arbeydt swaer en wreet.

Uwen staf laet zijn mijn lijden
Als ghy vermoeyt zijt
Merckt doch tot allen tijden
Met pijn diep ende wijt
Heb ick om uwe minne
U swaer cruyce ontfaen
Als een Lammeken soet van sinne
Ben ick ter doodt ghegaen.

Om u ben ick gheclommen
Al op des Cruycen boom
Daer toe ben ick ghecomen
O siele o suyver blom
Om u te gheven te drincken,
Ende Enghelsche spijse daer by,
Mijn passie sult ghy ghedincken
Stelt allen troost op my.

Den middelaer seyt tot de Bruyt.
O Bruyt wilt met hem treuren
Met hem te lijden kiest
Als doet tot allen uren
Die zijn liefste verliest
Vliecht op dat Cruys met sinnen,
Daer hy leyt in grooter noot
O Bruyt om uwer minnen
Is nu u Bruydegom doot.

De minnende siele seyt tot den Bruydegom.
Ick wil met gantscher herten
Al met de armen mijn
Om vanghen met [groter smerten]
O Jesus Bruydeg[om fijn]
Mijn herteken ick u [gheve]

O Jesu u liefste aenschijn
Oft ick sterve oft leve,
Laet nimmermeer scheyden van my

Den Middelaer seyt tot de siele.
Nu vliecht opt Cruys oot moedich,
Daer ick aen sterf de doot
Daer bloeyen de bloemkens vloedich,
Als vijf schoon Roosen root,
Doet ghy ghelijck de Bien fijn
Die suyghen der blommen saet
Daer sy uyt treckende zijn
Dat aldersoetste honich-graet.

Hy heeft u meer beminnet
Dan eenighe moeder haer kindt,
Zijn bloedt is uyt gherinnet,
Daer mede hy u suyver kint,
Als ghy zijt vol misdaden
Hy en wilt u niet versmaden
Als ghy begheert ghenade,
Hy wilt u minnelijck ontfaen.

Den bruydegom seyt.
Ick ben van u vergheten
Och laes gheheel by na
Voor u herten deur gheseten,
Daer ick dick cloppe en slae
Ende my wert gheweyghert daar
O alderliefste mijn,
Te rusten in uwer herten stadt
Want dat al mijn weelden zijn.

O Siele nu hoort mijn kermen
Waerom vliet ghy van my
Laet u doch mijns ontfermen
Want ick dijn Schepper zy
Mijn armen zijn ontloken
Mijn hooft gheneycht tot u
Mijn leden zijn om u ghebroken

Comt hier mijn Bruyt en cust my nu.

Een gheestlijck Liedeken: Op de wijse. *Meysken vvat heeft u den rocken ghedaen.*

O Menschen wat heeft u Christus ghedaen,
Dat ghy hem niet en wilt kennen
Hy wil u alsoo vriendelijck ontfaen
Wt broederlijcker minnen
Hy wilt u schencken zijn Rijck certeyn,
Ende maken u alle sijn goet ghemeyn
O menschen wilt hier op sinnen.

Dat Rijck en is van deser werelt niet,
Dat ons die Heere wilt gheven
Al lijdt dat vleesch druck, lijden, verdriet
Die siele comt daer door int leven,
Ja wie druck lijden can wel verstaen,
Hy sal door lijden in vruchden gaen,
Als Paulus heeft beschreven.

Pharao had vercreghen die macht
Dat onnoosel bloede te drincken
Om dat zijt Babilonische Rijck niet en acht
Dat cortelijck moest versincken,
Wie volstandich blijven tot inder doot
Die sal zijn des Bruydegoms ghenoot
O Menschen wilt hier op dincken.

Alle die Christum volghen naer
De werelt sal hem haten
Men vint int Evangelie claer,
O Menschen wilt die werelt verlaten
Nu siet ghy mannen wat ghy doet
Dat ghy niet en stort d'waerachtich bloet
Ten soude u siele niet baten.

Die ons dit Liedeken eerst werf sanck
Hy hevet wel ghesonghen
Hy hevet ghesonghen uyt liefden bedwanck
In spijt der verraders tonghen,
Hy bid dat elck zijn beste doet

Soo macht hy comen aen dat eeuwich goedt
Dat ons is toe ghedronghen.

Dient Godt vier uren alle daghe
Dry uren neemt: voetsel t'uwer behaghe,
Slaept seven uren oft cont ghy min
Dan sorcht acht uren om u ghewin,
Twee uren mooght ghy verscherpen den sin
Wilt dus den tijdt smadelijck kiesen
Soo en sult ghy siele noch tijdt verliesen.

Een nieu Liedeken: Op de wijse. *Vant Liedeken van Munster.*

*A*dam was een verloren man
Groot leet heeft hy ons gheven an,
Dat claghe ick boven maten,
Verloren heeft hy zijn edelheydt
Daer hy was in gheschapen.

Met Adams vleesch ben ick ghequelt,
Alle mijn natuere is my ontstelt
Adam ghy doet my sterven
Ghy quelt mijnen gheest al totter doodt
Mijn siele wilt ghy bedreven.

De werelt comt met groot ghedranck
Mijn boose natuere raedt my soo lanck
Den vijandt wacht op ramen
Oft hy die ure gheroken condt
Dat hy my mocht beschamen.

Keert weder, keert weder, o edel siel
Ghy hebt verloren dat schoonste prieel
Den hemel met alle zijn lusten
Ghy en comter waerlijck nimmermeer
Het sal u moeten costen.

Het sal u costen vleesch ende bloet,
Al waer de werelt sijn van goude root
Ghy sout moeten bederven
Ende slaen den sondighen Adam doodt
Oft ghy moet ymmers sterven.

Daer voor is Christus leven goet
T'gheeft die Siele eenen goeden moet,
Hy is voor ons gestorven
De eeuwige doodt maeckt hy te niet,
De helle heeft hy bedorven.

Door Godt worden wy ghetroost
Van alle onse vijanden sijn wy verlost,
Men vindet claer beschreven
Wie gans van herten in Godt gelooft
Die heeft dat eeuwich leven.

Sijt ghy dan een Kersten man
Soo neemt een Kersten leven an
Weest vroom en onverslaghen
Zijn iock is soet, zijn last is licht
Hy wil ons helpen draghen.

Weest vrolijck in wederspoet
Daer toe doet al uwe vijanden goet
Doet vruchten in uwen daghen
Ende staet uwen armen broeder by
Soo sult ghy Gode behaghen.

Aldus heeft Christus ghedaen
Cont ghy de Schrifture wel verstaen
In woorden ende oock in leven,
Doorsiet Christus lustich exempel aen
Het sal u wel beweghen.

Gheeft God den Heer prijs en danck
Die de waerheyt ons maeckt bekant
Door sijnen Gheest van boven
Verleent oock zijn kinderen soet
Dat sy u eeuwich loven.

Prince wilt Godt dienen soot behoort.
En blijft altijt aen Christus woort,
En wilt u daer toe keeren,
Wat ghy uwen even mensche doet
Dat doet ghy onsen Heere.
AMEN.

Een nieu Leysen vanden blijden vvillecom vanden Heere Iesus onsen Salichmaker. Op de wijse: *Van seven Dochters saen, &c.*

JErusalem onspringht
Een nieuwe lof-sangh singht,
Siet uwen Coninck machtich,
Ontfanght hem met ootmoet,
Valt uwen Prins te voet,
Eert u Verlosser crachtich.

O Cherubijn ontdoet
Het Lust hof metter spoet,
Houdt ons niet meer daer buyten:
Op dat wy sonder schroom
Vinden des Levens boom
De poorten wilt ontsluyten.

Godts Enghel uyt den throon
Hoochweerdich, edel schoon
Heeft een nieuw maer doen hooren:
Hoe dat Godts Majesteyt
In een cleyn Cribbe leyt
Als een arm kindt gheboren.

Een hemelsch soet ghesanck
Gheeft dit kindt prijs en danck,
En singht tot sijnder eeren:
Loff zy Godt boven al:
Vrede in het aerdtsche dal
Den mensch met goedt begheeren.

Een Steer wt Jacob rijst,
Die haren Schepper prijst,
En treckt wt vremde Landen
Dry wijsen hooch gheacht,
Dry Princen groot van macht,
Elck met haer offerhanden.

Dit edel Kint aenschout
Myrrh' Wieroock ende Gout
Is sterffelijck Godt en Heere:

Maer ghy o Moeder puer
O wonder van natuer,
tot U ick my nu keere.

Gheeft u dienaer een deel
Van Myrrha, dat ick heel
Den wellust leere versterven:
Gheeft Wieroock van ghebedt,
Gheeft Goudt van liefde net,
Laet my dees deuchden erven.

Nu wil ick gaen verblijdt
Deur al de wereldt wijdt,
En ieder mensch verkonden,
Hoe dat den grooten Godt
Ghedaelt uyt s'hemels slodt
In Bethleem wordt ghevonden.

Sa gaet naer Bethleem al,
En soeckt Godt in den stal
Hy sal u druck versoeten:
Sa sa naer Bethleem
Daer suldy vinden hem,
Wilt hem met vreuchden groeten

Welcom rijck Godt en groot,
Welcom cleyn kint en bloot,
Welcom ons' aller wensche,
Welcom ons' hoochste goet,
Welcom ons' hulper soet,
Welcom o Godt en mensche.

Den loff van het hoogh vermaert Bethleem eerste woon-plaetse IESV.
Op de wijse Hierusalem die schoone stadt.

O Salich Heylich Bethleem,
Onder duysent uyt verkoren:
Vereert boven Hierusalem,
Want Jesus is in u gheboren. Vereert, etc.

O Bethleem cleyn groote stadt,
Kleyn van begrijp, maer groot van weerden:

Ghy zijt dat alder-eelste vat,
En d'alder rijckste stadt der eerden. Gy zijt, etc.

Verheught u dan o Israel,
Hoe mochtmen u blijder bootschap bringhen,
Tot u soo komt Emanuel,
Wilt uyt der sonden slaep ontspringen, tot u, etc.

O Koninck Christe Prince groot,
Hoe wort ghy hier aldus ghebonden,
In hoy, in stroo in sulcker noot,
In arme doecxkens teer ghewonden. In hoy, etc.

Ghy hebt het firmament gemaeckt,
Al waer u loven s'hemels gheesten:
Maer nu gheheel bloot ende naeckt
Light ghy in't midden vande beesten. Maer, etc.

Ghy wordt gheboren in een stal,
Niemant bekent inden nacht stille:
Maer d'Enghels singhen over al,
Peys zy den mensch va*n* goeden wille. Maer, etc.

O machtich Godt, o Jesu soet,
Wat liefd' heeft u daer ghetrocken:
Dat ghy aenneemt ons vleesch en bloet.
Om ons tot u alsoo te locken. Dat, etc.

Komt tot dit kint ghy Adams kint,
Hoe kont ghy noch de werelt minnen,
Siet hoe Jesus hem met u bint,
Offert hem heel u hert en sinnen. Siet /etc.

Een nieu Leysen Liedeken, Op de wijse: *O mensch, o edel mensch.*

O Blijden lieven nacht,
O nacht des levens dagh,
Groot wordt den mensch gheacht,
Die heel in droefheydt lach,
Met reden hy nu mach
Roepen sonder gheclach,
O lieven blijden nacht
O nacht des levens dach.

O mensch gheluckich mensch
Hier op u ooghen staet
Om uwe sonden boos
Comt Godt hier soo versmaet
Des hemels hooghen staet
En d'Engelen hy verlaet,
Die hem met blijden moet
Dienden vroech ende laet.

Comt dan o sondich mensch
Neemt hier exempel aen,
Ghy die in alle vreught
Passeert des wereldts baen
Blijft hier een weynich staen,
Wilt u des niet misgaen,
Beraet u sondich mensch,
Wilt hier een oogh op slaen.

Desen verworpen stal
Leert u oodtmoedicheyt.
Dit teer kleyn kindeken
Thoont u *ghehoorsaemheydt,*
De Cribbe *lijdtsaemheyt,*
De doecxkens *reynicheyt,*
Den Esel en den Os
Leeren u *dankbaerheydt.*

Dit is het huys der deucht
Vol van godtvruchtigheyt,
Hier sal ick u o Heer
Loven met vlijticheydt:
Want hier beghint den strijdt
Van mijn salicheydt,
Daerom soo moet u zijn,
Lof Jesus t'alder tijdt.

Een nieu Leysen Liedeken Op de wijse: *Alsoo't beghint.*

*H*Eden is ons een kindeken gheboren
Wt verkoren

Van Maria Maghet seer bequaem
En waer hy niet gheboren
Wy waren al verloren
Iesus is sijnen naem

Gloria in excelsis schoone
Wt den throone
Songhen d'Enghelkens met groot iolijt
Die Herderkens die songhen
Die lammerkens die spronghen
Vreught inde werelt wijt.

Op den achtsten dach wert 'tkindeken besneden
In sijn teere leden
Naer die oude wet, t'is openbaer
Dus wilt hem altijt eeren
En sijnen lof vermeeren
Met desen nieuwen jaer.

*Een nieu Gheestelijck Liedeken van de H*eilighe *Moeder Godts Maria.*
Op de wijse: *Het vvas een rijck borghers kint, &c.*

*H*Et was een maghet suyver en net,
Wt Davidts stadt gheboren,
Het staet gheschreven inde Wet
Van Godt was sy verkoren
Sy was tot allen stonden:
Suyver van alle sonden:
Sy is voor waer, en spieghel claer
Voor u maeghden eerbaer.

Den vijfentwintichsten van Meert
De Maen oudt vijfthien daghen,
Den Enghel quam met eeren weert
Tot haer, naer Godts behaghen,
Doen was verwondert seere
De edel Maghet teere,
Als sy daer sagh // het claer ghewagh
Godts Enghel door den dagh.

Hy sprack haer aen met groot ootmoet

Ave gratia plena.
Van waer soo comt my dese groet,
Sprack die Maghet Maria,
Hy sprack met claer vermonden:
Ghy hebt gratie gevonden,
Weest niet vervaert // noch oock beswaert
Ghy zijt van Godt bewaert.

Ghy sult ontfanghen eenen Soon
Die ghy sult *Iesum* noemen;
Hy sal besitten Davids throon,
Eeuwelijck sonder roemen.
Sy sprack; wilt dit bedieden,
Hoe can't in my gheschieden?
Gheen man en kent // oft staet gheprent
In mijn hert ongheschent.

O Maghet en verschrickt u niet,
Godts cracht sal u bewaeren
Elisabeth u Nichte siet
Die is boven haer jaren,
Sy heeft nu met verlanghen,
Nochtans een Soon ontfanghen,
Ghy sult certeyn // zijn Maghet reyn
En Godts Moeder alleyn.

Als sy dees woorden hadde ghehoort
Sprack sy met ootmoet seere:
Laet my gheschieden naer u woort.
Siet de Dienstmaeght des Heere
Terstont quam daer seer crachtich
De Sone Godts waerachtich
In de fonteyn // suyver en reyn
Voor ons alle ghemeyn.

Een nieu Liedeken om terstont op te staen van sonden ende ons leven te beteren, Op de wijse: *Bereydt u huys terstont, &c.*

*B*Etert, o Sondaer quaet,
U leven, ende seden:

Terstont, terstondt, op staet;
Niet morghen; maer nu heden
Beyt niet van daegh tot daegh
De doodt naeckt alle uren:
Godts gramschap komt niet traegh
Wee! die se moet besueren.

Laet niet ontgaen den tijdt,
Den tijdt niet om we'er-halen,
Maeckt u de sonden quijt,
Uw' schulden wilt betalen:
Want als het is te laet,
Dan baet suchten noch kermen;
De doodt recht henen gaet,
En weet van gheen ontfermen.

Houdt voor uw' siele wacht:
Wat rekent ghy veel iaeren,
O dwaes: van desen nacht,
Mach s'uyt u lichaem varen:
Houdt op, houdt op, niet meer,
Wilt sond' op sonden tassen:
als een' dief komt den Heer,
Wilt op sijn' komste passen.

Waerom wilt ghy op't eynt
Uw's levens, eerst wel leven
En voldoen, soo ghy meynt,
Voor al u quaedt bedreven,
De sieckt u dan belet,
Die't lichaem gheeft gheen' rusten:
Meynt ghy dat u t'ghebedt
Oft goedt doen, dan sal lusten.

Houdt sekerlijck, en weet,
(Godts oordeel is rechtveerdich)
Die Godt soo langh' vergheet
Is oock verghetensweerdich
Dus hebt ghy niet aenveert
Het goede als t'kost gheschieden.

Als ghy't daer naer begheert,
Mocht het wel van u vlieden.

Siet, Jesus staet en clopt,
Wilt in ghelaten werden;
U ooren niet en stopt,
U hert' laet niet verherden:
Doet op, hy sal in gaen,
En t'savonts met u eten:
Laet hem niet langher staen:
Maer comt hem will'com heeten.

Seght: willecom soete gast:
Comt, Jesus Heer der Heeren:
Ick neme voor my vast
Mijn leven te bekeeren:
Laet heden, laet nu zijn
Den laetsten stondt der sonden:
Laet my van schuldt en pijn
Ten laetsten zijn ontbonden:

Een nieu Iaers Liedeken voor den minnelijcken, Heere Iesus Op de wijse: *Also 't begint.*

*I*N Jesus name
Broeders eersame
Stelt u eenpaer:
Nu te beghinnen,
Hem te beminnen,
Al in dit soete nieuwe jaer.
Nu etc.

Hy heeft gheleden
En is besneden,
Dat's openbaer
Wilt u besnijden,
Sonder vermijden,
Al in dit soete, etc.
wilt, etc.

Een herte reene
En anders gheene
Dat sal voorwaer
Winnen alleene
T'kindeken cleene,
Al in dit soete, etc.
winnen, etc.

Sinnelijck sterven
Ghenoechte derven,
Al valt het swaer
Het doet verwerven
D'hemelsche erven,
Al in dit soete, etc.

Het doet, etc.

FINIS

[Waeckt op, waeckt op sonder verbeyden]

WAeckt op, waeckt op sonder verbeyden
En wilt beschreyen / u sonden al,
Christus en wilt niet langher beyden
Met groot-armeyen / hy comen sal,
Om sententie te gheven / sal die in sonden leven
De hooverdige moghen wel wesen verschroomt
Teghen dat den dagh van rekeninghe comt.

Want al de ghene die zijn hooveerdich
Spreect God sijn weerdich // de verdoemenis snel
Daerom Christus die is rechtveerdich
Hy straft volherdich // die hooveerdighe fel,
De gierige desgelijcxe // moeten derven Gods rijcke
Hier toe stockt ons den vijant vol spijt
Want hy s'Menschen salicheyt seer benijt.

Als eenen Leeuw vliecht hy ten inden
Om ons te verslinden // tot allen ty
S'Menschen herte can hy verblinden
En lichtelijck winden // tot hooverdy
Dat sy van haren goeden Gods armen niet en voeden
Dus heeft den vijant den rijcken verblindt,
Dat hy den armen niet meer en kint.

Hoe Christus roept aen allen plecken
Om ons te wecken // wt de sonden boos,
Maer Sathan door zijn valsche trecken,
Leert elck bedecken // zijn ghiericheydt loos,
Waer wort tot dese stonde // trou of liefde bevonden
Een ghelooft een Doop leert ons Christus fijn
Daer moghen nu twintich ghelooven zijn.

Wy volghen al Sathan vol practijcken,
Ende wy beswijcken // de rechte Leer
Elck gaet na hoocheyt gapen en kijcken
Hooveerdich strijcken // na s'werelts eer.
Met costelijcke habijten // gelijck de Sodomijten
Nacht en dach sy drincken wijn
Sy mesten haer al waert een Swijn.

Dat Sodoma en Gomorra versoncken,
Met vierighe voncken // dat was daerom,
Dat sy van hooverdije stoncken,
Sy brasten, sy droncken / als beesten stom,
Doen Wierp Godt met vergramme*n* / wt de*n* hemel vierighe vla*m*men
En lietse vergaen om hare sont,
Vijf Steden versoncken tot inden gront.

Wat sietmen nu Steden en Dorpen dalen
Met wreede talen // soo plaecht ons Godt,
'T volck gaet nu proncken en pralen,
'T sy Duytschen oft Walen / al even Sot,
So wel de arme als de rijcke draget nu al gelijcke
Alsoo wast oock by Noes tijden gheringe,
Daerom dat de goede met de quade verghingh'.

T'waer voor den hooveerdigen lustich sterven
Moesten sy met swerven // afgrijselijck,
Die met giericheyt ghelt en goedt verwerven
Sullen naemaels derven // Godts eeuwich Rijck.
Ghelijk Heydenen op geblase*n* / altijt na hoocheyt rasen
Soo zijn sy op d'aertsche goedt versodt
Haer goudt en silver is haren Godt.

De hooveerdige sotten moghen wel schroomen
Den dagh sal comen / dat Christus sal,
De Goddeloose roepen en noemen
Om te verdoemen // die sondaers al,
Dan sal de*n* vijant rape*n* / de Boecke*n* wt de Schape*n*
En worpense in de eeuwighe pijn
Daer niet dan huylen en weenen sal zijn.

Laet varen des Vijants hooverdijen
Wilt ghiericheydt mijen / soo Christus leert,
Want de Siele salder om lijen,
Dat Lichaem met verblijen // aldus brageert,
Die hem verheft sal ick verneeren,
Seyt Christus den Heer der Heeren.
Salich zijnse die arme van gheesten vroe,
Want 't Rijck der Hemelen hoort hen toe

Denckt hoe Christus op t' Veulen d' Ezelinnen
Quam rijden binnen / Jerusalem
De Joden als fenijnighe spinnen,
Met duvelse sinnen / ontfinghen sy hem
Hy had gee*n* schoone peerde // beha*n*ge*n* tot de eerden
By den rijcken en was hy niet ghelogeert,
Met schamele sondaers hy verkeert.

Als Christus ter Tafelen was gheseten
Tot Symons gheren / de Melaetsche vroet
Magdalena heeft haer sonden becreten,
Ootmoedich ghebeden // den Heere te voet
Al wast ee*n* swaer so*n*daresse / sy creech vergiffenisse
Magdalena wert van haer sonden verlost
Dits voor den sondaer eenen schoonen troost.

Als Petrus stondt by den viere gloedich
Sach Jesum bloedich // hy versaeckte den Heer
Hy beschreyde zijn sonden over-vloedich,
Christus ootmoedich // vergafse hem weer
Centurius een Hooftma*n*ne / en t' Vrouwe*n* va*n* Canane
Sy aenbaden den Heere sonder discoort,
Heeftse Christus niet al ghetroost en verhoort.

Ghy sondaers wilt al tot Christus loopen
Wilt niet wanhopen // u salicheyt spoort
Zijn ghenade staet altijt voor ons open
Die hem aenroepen sal worden verhoort,
Ic en be*n* niet gecome*n* om de sondaers te verdomen
(Spreeckt Christus) maer te soecken ras,
Het Schaepken dat verloren was.

Den Princelijcken Godt vercoren.
Laet niemant verloren / die aen hem ghelooft
Dronckaerts, hoereerders schout sulck orbooren,
Sy stoppen haer ooren / blijven verdooft
Sy seggen even smadich / de Heere is genadich
En op dat woordt sondighen sy
Den wech des levens gaen sy voorby

Daerom wilt met David u sonden af wassche*n*

U selven spoeyen tot soberheyt
En wilt niet gulsich suypen oft brassen
Uwen noodtdruft passen / tot salicheyt
d' Overschoot sult ghy besteden / aen Christus arme leden
Al waren u sonden soo root als bloet
Godt salse u vergheven valt hem te voet.

Een nieu Gheestelijck Liedeken: Op de wijse: *Het vvas een Ioden Dochter.*

*B*Roeders al zijn u goeden cleene,
Zijt daerom niet vervaert
Troost u in Godt alleene
Want daer en is anders gheene,
Die siele ende lijf bewaert

Die haer tot giericheyt keeren
Sy doen afgodery
Niemant en mach twee Heeren
(Seyt Christus) dienen noch eeren,
Die malcanderen zijn party.

Worpt in Godt al u sorghen
Hy sal u (seyt David) voorsien
Soeckt heden niet voor morghen,
Wilt ons den Heer niet borghen.
Wy en zijn niet versekert van dien.

De Voghels wilt dit aenmercken
Van de locht minst ende meest,
Sy en saeyen, maeyen, of wercken
Godt voetse en salse stercken,
Waer voor zijt ghy dan bevreest,

Ghy Christelijcke sinnen
Merckt aen de Lelien reyn
Sy en weven noch en spinnen
In Salomons throon binnen
En was noyt haers ghelijcke certeyn.

Och menschen ghy moet dit weten
Als zijt ghy heden schoon ende ranck

De doot heeft u haest verbeten
En onder de voeten ghesmeten
Want den mensch is broosch en cranck.

O menschen broosch als scherven
Wat mach u baten dat
Ghy krijcht al s' werelts erven
Als ghy laet u Siele bederven
Ende verliest des Hemels schat.

Int Euangelie puere
Staet van eenen rijcken Baroen
Die had sulcken avonture
Dat hy meerderde zijn schuere,
Soude hy sijn vruchten in doen.

Aensiende al sijn Tresooren
Savonts als hy te bedde lach
Hy sprack: O Siele vercoren,
Wilt nu vreucht oorboren,
Want ghy hebt al datmen hebben mach.

Godts stede en heeft hy niet ghepresen
De Heere sprack: Och armen dwaes
U Siele sal in desen
Nacht van u ghenomen wesen
Voor dit tijdelijck solaes.

De doodt die is ghecomen,
En inden selven nacht,
En heeft sijn Siele wech ghenomen,
Wat baet hem sijn rijckdommen,
Och menschen en sijt soo niet onbedacht.

Oorlof ghy broosche vaten
Ghy menschen arm' ende rijck
Wy moetent hier al laten
Hoe hooghe wy sijn van staten
Verlaet toch alle valsche practijck.

Een nieu Liedeken, Op de wijse: *Ick vvilde dat ik vvaer een vvilde vvitte Svvaen.*

WAeckt ende bidt, broeders al ghemeyne
Rijst wt den slaep der sonden groot en cleyn
Den dagh des Heeren naeckt
Laet varen de boose sonden onreyne
Eer u de doodt gheraekt.

Wilt u bereyden, t' is meer dan tijt
Den Sone des menschen sal comen seer subijt
Als een dief inder nacht
Dan en is daer (eylacen) gheen respijt,
Dus zijt nu wel bedacht.

Bereyt uwe Lampen met Olie saen,
Om Christum uwen bruydego*m* te gemoet te gaen
Als reyne Maeghden, vroet,
Hy sal uwe wonden met sijnen bloede dwaen
Want hy is alsoo goet.

Wy en weten noch ure noch termijn
Wanneer de toe comst des Menschen soen sal sijn
Hierom bidt en waeckt.
Hy sal u ontfanghen met blijden aenschijn
Want hy in liefden blaeckt.

Welsalich is hy die waeckt ende bidt
En d'oordeel des Heeren nimmermeer en vergidt
Daer wy al moeten staen
Och lacen hoe weynich over peystmen dit
Om loon van werck t'ontfaen.

Ter middernacht wordt eenen roep ghehoort
Comt doodt en levende ten oordel al voort
Een vreesselijck Trompet
O menschen die in sonden versmoort
Ghy weynich hier op let.

Den Sone des Menschen dan comen sal
En eerlijck verschijnen op dat aertsche dal
Om te loonen goet en quaet,
Dan sullen de roofe hebben haren val
Alle leetschap is dan te laet.

Jeghelijck neem des Heren Gheboden waer,

Op dat hy ten ioncxsten daghe sonder vaer
Als een vroom Campioen
Mach blijven staen voor d'aensicht claer
Laet ons dit wel bevroen.

Daerom laet ons Christus loven al
Om een te wesen van sijn liefste ghetal
Ons roepen aen hoort
Bewaert ons voor dat helsche gheschal
Met u edel woort.

Want menschen leven is swacker da*n* een Riet
En sonder u (O Heer) en moghen wy niet
Wy zijn teer ende broos,
Den vijant soeckt ons te brenghen in 't verdriet,
Met zijn valsche vonden loos.

Laet ons dan wesen wijsselijck bedacht
En nemen in tijts op s'Heeren woorden acht,
Ende en sondighen niet meer
Och Heere plant in ons cracht
Dat bid ick u mijn Godt mijn Heer.

Neemt in danck mijn cleyn vermaen
D'welck ick wt liefden nu heb ghedaen
Treckt aen u Bruyloft cleydt
Oft anders salt u grootelijcks schaen
Aen uwe salicheydt.

Dit Liedeken gaet Op de wijse: *Den fiere Nachtegale.*

*O*Ch light ghy nu en slaept
O levenden Godt Sone
Och light ghy nu en slaept,
Hier boven inden Throone
Staet op en weest bereyt,
En wilt doch tot my comen
Thoont ons u Goddelijckheyt
U Godtheydt is soo schoone.

Wie cloopt daer aen den muer
Om mijn ghenadichede

De doodt wordt my soo suer
Eer ick mocht maken vrede
Den thoren was soo groot
Hy dede den Hemel sluyten
Leert lijden totter doot
Oft ghy moet blijven buyten.

O Jesus lieve Heer
Hoe sal ick by u gheraken
Dat leven lust my soo seer
Ick en can gheen lijden smaken
Het dunckt my swaer arbeyt
Om troost ben ick ghecomen. Thoont.

Ghy meynt dat ick ben slapen
Ende dat ick u niet en dinne
Ghy moet u selven laten
Ende lijden door de minne
Ick moeste soo veel lijden
Soud ick hemelrijck ontsluyten
In lijden moet ghy verblijden. Oft ghy

Jesus beminden Heere
Hoe moecht u sterven lusten,
Dat cruys woech u soo seere
En ghy en mocht niet rusten,
Om onser salicheydt schoon,
Droecht ghy een doorne Croone. Thoont.

Al stont ghy daer tot morghen
Soo en mocht ghy niet versinnen
Want t'is voor u verborghen
Hoe dat my dwanck de minne,
Dat ghy soudt zijn ontlast
Ende Hemelrijck ontsluyten
Dus moet ghy lijden vast. Oft ghy.

Ick sien den lichten dach
Al door die wolcken dringhen
Ick sie dat niemant en mach
Den wille Godts volbringhen

Hy en hebbe verduldicheyt
En lijde hoe dat come. Thoont.

Ghy meynt met alder lost
Des vleeschs tot my te gheraken,
Het heeft my meer ghecost,
Dat Hemelrijck te smaken,
Druck lijden ende seer
Doet dat Hemelrijck ontsluyten. Oft ghy.

Och liefste die ick weet,
Die woont in Hemelrijcke,
Ick ben nu bereet
Om te lijden blijdelijcke
Pijne, druck, ende leet
Op dat ick heb ten loone. Thoont.

Een nieu Gheestelijck Liedeken. Op de wijse: *Een Ridder en een Meysken ionck.*

*E*En goedt Man hadde een dochterken,
Die had hy wtvercoren
Sy en wou hem niet ghehoorsaem zijn
Des hadde hy grooten thoren.

Dat was Godt den Vader wijs
En s'menschen Siele seer schoone
Die setten hy in 't Paradijs
Den Coninck vanden throone.

Maar den boosen vijandt quaet
Die hadde dit herde noode
En gaf de Siele dien raet
Dat sy brack t'Ghebodt van Gode.

Als Godt den Heere dat vernam
Dat alsoo was ghevaren
Gheen mensch ten hemel in en quam
Wel in vijf duysent Jaren.

Den Sone Godts sprack: O Vader mijn,
Ick heb soo grooten verlanghen,
Al om de Siele van mijn Susterkijn
Die den vijant heeft ghevanghen.

Den Vader sprack: O Sone fijn,
Wilt ghy daer na gaen talen:
Soo sult ghy lijden druck en pijn
In alsoo grooter qualen.

O Vader ick ben daer toe bereyt
Sprack hy wt rechter minnen
Ick wil gaen lijden druck en leyt
Mach ickse weder winnen.

Te Nazareth hy eerst binnen quam,
Daer woonden een Maghet ghepresen
Zijn herberch hy eerst by haer nam
Lof moet haer altijt wesen.

Van daer trock hy te Bethleem claer
En in Egypten mede
Hy sochtse dry en dertich Jaer
Ontrent Jerusalem de stede.

Maer hy en vont de Siele niet
Des was hy seer in d'ooghen
Hy sochtse in soo grooten verdriet,
Met seer weenende ooghen.

Hy was soo seer met druck bevaen,
Hy dacht wt rechter trouwen,
Ick wil op den Berch van Calvarien gaen
Oft ickse daer mocht aenschouwen.

Als hy op den Berch van Calvarien quam
Ende heeftse daer niet vonden
Des Cruycen Boom dat hy op clam
Tot dien selven stonden.

Doen riep hy met luyder stemmen overluyt
Oft sy hem kennen mochte
Sijn Suster en zijn lieve Bruyt,
Die hy soo droevich sochte.

Och Suster, lieve Susterkijn
Mijn wtvercoren Vriendinne
Hoe mach dat comen, hoe macht zijn,
Dat ick u niet en vinde.

Als hy aldus luyde riep,
Dus overluyde seere
Ontspronck zij daer sy lach en sliep
Ende sprack: O Broeder, och Heere.

Wat soo is den wille van dy
Beminde Broeder vercoren
Niemandt en mach dogh helpen my
Ick moet blijven verloren.

Doen sprack hy: Lieve Susterkijn
Wilt toch met vreuchden leven
Hemel en aerde die sijn mijn
die wil ick voor u gheven.

O lieve Broeder ick segghe dy
Ick ben in sulck ghetoghen
Al gaeft ghy hemel en aerde voor my
Ghy en soudt my niet helpen moghen.

Och Broeder alsoo ben ick beswaert,
Men mach het niet beschrijven
Treckt weder tot uwen Vader waert
Ick moet verloren blijven.

Hy sprack: Suster dat doet my wee
Maer hoort na mijn verclaren
Al soud' ick voor u sterven mee
Soo moet ghy doch met my varen.

Och Broeder ick ben in sulcken noot
Ende oock in sulcken lijden
Ten sy dat ghy voor my sterft de doot
Soo en mach ick niet verblijden.

Och suster soo wil ick 't dan bestaen
Sprack hy met stemme schoon,
O Vader het is nu al voldaen,
Ontfanght ons inden Throone.

Aldus soo is de siele verlost,
Van Christum onsen Heere,
T'heeft hem sijn heylich bloedt ghekost
Lof sy hem immermeere.

Een nieu stichtelijck ende exemplaerlick Liedeken vande verganckelijckheyt des Werelte vreucht.

*A*Enhoort gheclaech o bloeyende jeucht,
Die u vermaeckt in ydele vreucht,
En spieghelt u vry
Neemt exempel aen my
Ter wijlen dat ghy meucht.

Ick heb wel eer ghetriumpheert,
Wellust des vleesch altijdt begheert
Met een vrolijck jolijt
Na des wereldts tijt
d'Welck haest verkeert.

Danssen ende spelen heb ick ghesocht,
Mijnen tijt met ydelheydt over-ghebrocht
Het is my nu leet
Godt is diet weet
Waer ick om docht.

Bancketteren en vrolijck te zijn
Lieflijck t'aenschouwen mijns liefs aenschijn,
Dat was voorwaer,
Mijn vreucht eerbaer,
Mijn Medecijn.

Maer t'is eylacen nu seer verkeert
Ick die de wereldt dus hebbe gheeert
Vinde my nu in noodt
Door de wreede doodt
Die my turbeert.

In mijnen fleur word ick ghepluckt,
Ghelijk een Roose die ontluckt,
De wijl sy staet,
En bloeyt seer delicaet
Wordt af gheruckt.

Wat ick aenschouwe t'is my pijn
Dat my wel eer vreucht plach te sijn,
Dus ben ick ontrieft
Maer alst Godt belieft

Dan salt anders zijn.

Het is een quaet fondament daer hy op bout
Die hem op aertsche vreuchden betrout,
Want die felle doot,
Spaert cleyn noch groot
Jonck noch out.

Hercules soo seer vermaert,
Sloech slanghen en draecken metter vaert
Door zijn groote cracht
Te niet ghebracht
En is niet ghespaert.

Origenes den rijcken dees werelts wijt
Salomon in wijsheyt onbevrijt
Sy zijn alle gheveldt
Door des doodts gheweldt
In corter tijt.

Hector van Troyen seer vailliant
Achiles den vroomsten van Griecken lant
Sy zijn alle vergaen
Met Helena schoon ghedaen
en Paris seer playsant.

Die niet beweecht en is als een steen
Ick sie een exempel al in't ghemeen
Wantmen niemant en vant,
Die de doodt verwant,
Dan Godt alleen.

O doodt, o doodt, breckt u propost
Dat ick van druck mach worden verlost
Tot Godt den Heer
Neem ick mijnen keer
Hy is mijnen troost

Adieu, Adieu, druck en fantasy
O Princelijcke ieucht ghedenckt dit vry
Want een Roose die bloeyt
Wort haest ghesnoeyt
Als ghy siet aen my.

Een nieu Gheestelijck Liedeken, Op de wijse: *Och Menschen aenmerckt dat leven dijne .*

*O*Ch wilt aenmercken ghy weeldiche herten
U crancke nature die sterffelijck is,
En doet ghy niet het sal u smerten
Als comt de doodt die vreesselijck is
Hierom soo wilt u spoeyen
Die werelt te verfoeyen
Ick leert u als den wijse Man doet
Wat bat al // als ick sterven moet.

Sterven moeten wy arm en rijcke,
Wat willen wy ons vermeten dan
De pijn der hellen sal dueren eeuwelijcke,
Hy is wijs die dit bevroeden can
Want danssen ende springhen
Het zijn al vergaende dinghen,
De doodt neemt doch ons leven soet
Wat batet al // als ick sterven moet,

Bereydt u huys in corter stonden
Oft de doodt sal u den wech onder gaen
Och weerde menschen die sterven in sonden
Die sullen dan loon na werck ontfaen
Als de ooghen sullen verkeeren,
En t'hert u sal faelgeeren,
Waer blijft dan t'gheselschap en d'aertsche goet
Wat batet al // als ick sterven moet,

Al zijt ghy beswaert met fantasijen
Al zijt ghy nu bevreest al voor de doot
Wilt ghy voordaen gaen vrolijck strijen,
Godt sal u helpen wt alder noot
Aldus leert de werelt haten
En wilt de sonden laten
De Doodt cost ons doch vleesch en bloet
Wat batet al // als ick sterven moet,

Adrieu prieel van wellusten,
Bedrieghelijcke werelt en cort solaes

Ick wil in Godt gaen soecken mijn rusten,
Ick moet doch eens worden der wormen aes,
Wat sal my profiteren
Hoveren ende bancketeren
Als de doodt comt snel ende onbehoet
Wat batet al // als ick sterven moet:

Waer zijnse die pleghen te triumpheren,
Sy zijn ghepasseert, men sietse nu niet
Wat willen wy dan ghenuchte hanteren
In 't eynde en ist anders niet dan vedriet.
Dus laet ons gaen beghinnen
Ons selven te verwinnen
Want de doodt comt ras / op den staenden voet,
Wat batet al // als ick sterven moet:

Laet ons nu Princelijck leeren sterven
Beschreyende met tranen ons misdaet
En vreesen den Heer, wy en sullen niet bederven
En dienen Godt elck in sijnen staet
Want waer wy ons toe keeren
Schrifture salt ons leeren
Dat teghen de doode en is schilt noch boet
Wat batet al // als ick sterven moet.

Een nieu Liedeken, Op de wijse: *Alle mijn ionck leven.*

*V*Erblijt u wtvercoren
Een kint is ons gheboren,
Een Sone is ons (wilt hooren)
Ghegeven wt s'Hemels tent
Jolijt wilt nu besporen
Ons misdaet hy gaet smooren
Want hy sal verstooren
Dat oude helsche Serpent
Dat ons door't bedroch heeft gheschent
En bracht ons gaer / in torment swaer.
Looft Godt in't nieuwe Jaer.

Adam en Eva eerst in't leven

Braken Godts Ghebodt verheven
Door den boosen raet
Van d'oude Slanghe quaet,
Doen leerden sy in sneven
Wt den Paradijs ghedreven
Alsoo gheschreven staet
De schrifture wel aenvaet
Maer nu comt ons troost, ons Advocate
By zijnen Vader ons toe-verlaet aldaer,
Looft Godt in't nieuwe Jaer.

t'Beloofde saet wilt niet versmaden
Maer bidt hem om ghenade
Al eer het valt te spade
Dus doet doch zijn bevel,
Hy heeft al ons misdaden,
Op zijn schouderen gheladen
Verlost ons vanden quaden,
Hy heet Emanuel,
Hy sal verstooren duyvel, doodt, en hel
Hy sal ons verlossen wel voorwaer
Looft Godt in 't nieuwe Jaer.

Tot Bethleem hooch ghespresen
Moest Jesus gheboren wesen,
Alsoo wy claerlijck lesen
In de Propheten vroet,
Bethleem en wilt niet vreesen,
Minst en zijt ghy niet in desen
Landen Juda hooch gheresen.
Quam daer / in't openbaer / metter spoet
Vergoot zijn bloet / voor ons seer claer,
Looft Godt in't nieuwe Jaer.

PRINCE
Prince bemint willet kindt aenbeden,
Het is voor ons besneden
Jesus gheheeten mede

Op den achtsten dagh minioot
Al naer der Jodtsche zeden
Dat sy die Wet voldeden
Om ons te brenghen in vreden,
Die waren totter doot
Verwesen bloot / door 't Serpent snoot
Dat Kindt seer groot // salveert ons alle gaer
Looft Godt in 't nieuwe Jaer.

Dit Liedeke is vanden soeten Naem van de vveerdige heylige maghet Maria. Ende gaet op de vvijse: Met vreuchden vvillen vvy singhen.

*G*Hy Mannen ende Vrouwen
Die in de werelt zijt
Wilt ghy u siele behouwen
Ende beteren uwen tijdt.
Wilt ghy den vijandt mincken
Die ons altijdt volcht na
Hebt altijdt in u ghedincken
Den Naem van Maria.

Maria is soo soete
Ende soo wel ghenaemt
Datse die Enghelen groeten
Alsoo haer wel betaemt
Het is een Coninghinne
Die Godt zijn boodtschap sont
Vol gratien ende vol minnen
Maria is sy ghenoemt.

Des Heylighen Kersnachte
Wilde hy gheboren zijn
Van haer die op brachte
Den Hemelschen Doctrijn,
Sonder wee of smerte
In Maechdelijcker vreucht
Nu loven wy met herten
Maria die suyver jeucht.

By des Enghels salute
Datse Jesus ontfinck
Werdt den vijandt te bute
Van ons die bevinck,
Met sont hem Godt den Vader
Al in Marien lijf
Wij dancken allegader,
Marien dat reyne Wijf:

De neghen Enghelen Chooren
De salighe Serafijn
Altoos sonder verstooren
Loven met herten fijn,
Den soeten suyver name,
Die elck met herten dient
Die Godt wel is bequame
Maria des menschen vrient.

Maria is de vlamme
Diet Paradijs verlicht,
Maria sonder blame,
Vol gratien is ghesticht
Sy is seer goedertieren
Van gratien dat is certeyn
Met lof willen wy vercieren
Maria al ghemeyn.

Soo wie in dit leven
Marien eere doet
Sy en sal hem niet begheven
Al ist dat hy misdoet
Gratie sal hy vercrijghen
Als dede Theopheus
Hy en wil den Lof niet swijghen
Marien de moeder Jesus.

Die can Marien eeren
En dienen met herten gheheel,
Sy sal hem impetreren
Van gratien sulck ghedeel

Dat hy niet en sou moghen
Verdoemt zijn na sijn doot
Nu laet ons allen loven
Maria wy hebben noot.

Maria draecht de Croone,
Naest Jesus haer liefste kindt
Sy salt hem waerlijck loonen
Diese met herten mindt,
Nu bidden wy alle ghemeene
Maria die suyver ieucht,
Dat sy ons verleene
Haer gratie ende haer deucht.

Gloria in Excelsis Deo & in terra pax hominibus, &c.

*G*Lorie sy Godt inden hoochsten
Ende inder aerden vrede den menschen
Die van goeden wille zijn
Wy loven u wy ghebenedijen u,
Wy aen bidden u, ende wy prijsen u,
Wy dancken u om u groote glorien,
Heere Godt Coninc der hemele*n* Godt des vaders
Ghy zijt almachtich.

Heere ghy sijt ee*n* eenich gebore*n* sone Jesu Christe
Heere Godt, dat Lam Gods Sone des Vaders,
Die af neemt de sonden des werelts
Ontfermt u onser
Die af neemt de sonden des werelts
Ontfanght al ons bidden,
Die daer sidt aen de recht handt des Vaders,
Ontfermt u onser.

Want ghy sijt alleen Heylich
Ghy sijt alleen Heylich,
Ghy sijt alleen den alderhoochsten Jesu Christe
Met den heylighen Gheest inde glorie Godts des Vaders waerachtig. Amen.

*Een Lof-sanck op den H*eylighen *Paeschdach.*

*C*Hristus is op-gheresen
Van alle Martelien ghepresen
Dus willen wy allegader vrolijck sijn
Christus sal onsen trooster zijn. Kyrie eleyson.

Al sijn wy Godts ghevangen
Na Christus is ons verlanghen
Dat Cruys dat moeten wy draghen,
Willen wy Christus behaghen. Kyrie eleyson.

Christus heeft gheleden
Hy heeft voor ons ghestreden
Den vijandt is verwonnen
De doodt heeft hy verslonnen. Kyrie eleyson.

Christus neder ghesteghen
Hy heeft de victory vercreghen
Hy is ons allen Medecijn
Christus is onsen versoender fijn. Kyrie eleyson.

Christus is nu verresen
Daerom willen wy vrolijck wesen
De doodt heeft verloren haren naem
Christus is ons verlosser saen.Kyrie eleyson.

Een nieu Gheestelijck Mey-liedeken.

*D*En lieffelijcken Mey Christus playsant,
Vol alre deuchden groene
Is door den heylighen Gheest als nu gheplant
In alle gheloovighe tonghen
Die tot desen Meyboom schrijt
Wort van alle sonden quijt.
Sijn deucht ende alle sijn leven
Wilt hem Christus minnelijck gheven.

Het vriesen, het sneeuwen is nu al ghedaen
Den winter en can ons niet dwinghen
De Wet des ouden Testaments is als nu vergae*n*
De liefde moetet al volbringhen
Die vast aen Christus cleeft
Ende lief sijnen Broeder heeft

Als sy-selven, naer Paulus leeren
Die volbrenght de Wet des Heeren.

De Voghelkens singhen op dat groene hout,
Soo vrolijck onbedwonghen,
Dat sijn die Enghelkens menich fout
Ende alle gheloovighe Tonghen
Dese singhen glorie fijn
Moet Christus inde Hemelen sijn
Peys Mannen ende Vrouwen
Die op sijn Woordt betrouwen.

Den Meyboom Christus ieuchdelijck bloeyt
Met deuchden menigherhande,
Hy heeft ons met den dauwe besproeyt,
Sijn bloedt tot eenen onderpande
Comt alle die belast sijt ende slaeft
Tot my seyt hy, ghy wort gelaeft
Ick sal u ontladen van sonden,
Mijn iock is licht bevonden.

Sijn Goddelijck Woort is een ghebloeyet Rijs
Daer wy naer moeten heeten,
D'welck is beseghelt naer Godts advijs
Met Christus bloedich sweeten
Hy heeft den Helschen vijant groot
Die sonde en d'eeuwighe doodt
Verwonnen t'allen daghen
Ende allen onsen last ghedraghen.

Comt ter Fontyenen die soo overvloedich staet
Wilt vanden water drincken,
Het welck tot in dat eeuwich leven gaet
Christus wilt ons minnelijck schincken,
Want daer vloeyt wt Christus buyck
Levende water tot onsen ghebruyck
Den Heylighen Gheest eersame,
Schenckt hy ons om niet, t'onser vrame.

Ghelooft sy den Meyboom victorieus
Die ons Godt schanck wt minnen.

Wt den gheslachte Juda coragieus,
Een Leeuw niet om verwinnen
Christus den eeuwighen Mey,
Die maeckt alle herten bly,
Met sijnen Gheest ieuchdich
Die hem soecken vreuchdich.

PRINCE
O Prince Jesus, Meyboom ghebenedijt
Ghy sijt seer soet van roken
Omfanght ons in u armen wijt
Aen't Cruyce voor ons ontploken,
Ghy sijt onsen troosten allen ons vreucht,
Alleenelijcken by uwer deucht
Soo worden wy deelachtich
In uws Vaders Rijcke waerachtich.

Een nieu Gheestelijck liedeken.

*E*En goedt nieu Liedt al van beghin
Dat sal ick gaen verclaren
Van eenen Vader des Huysghesin
Soo ons Lucas doet openbaren,
Twee Sonen heeft hy behouwen
Den oudtsten diende hem van passe wel
Den ioncksten viel hem seer rebel,
Alsoo men mocht aenschouwen

Hy sprack o Vader weest dies wel vroet
Wilt my nu over gheven
Dats alle mijn Patrimoni goet
Van dat my is ghebleven,
Gheeft my dat sonder claghen
T'welck den Vader heeft ghedaen,
Om dat hy soude Pelgrimagie gaen
Ende sy selven wijsselijck draghen.

Doen hy dit ghelt oock had ontfaen,
Alsoomen mocht aenschouwen
Heeft hy dat gelt terstond verdaen
Al met die schoone Vrouwen,

Doen hy sijn ghelt was quijte
Doen trocken sy hem sijn cleeren uyt
En lieten hem loopen als een schavuyt
Seer pover van habijte.

Daer na quam eenen dieren tijdt
Dat hy met grooter pijnen
Moeste gaen eten des seker sijt
Den draf al met de Swijnen,
Hy sprack met weenende ooghen.
Wil ick weder tot mijnen Vader gaen
Oft hy my wilt in ghenaden ontfaen
Oodtmoedicheydt betooghen.

Seer haestelijck daer na met dien,
Ghinck hy die reyse aenveerden
Voor sijnen Vader sijn sonden belien
Ende viel voor hem ter aerden,
Hy sprack: O Vader ghepresen,
Ick heb teghen Godt en u soo veel misdaen
Wilt my als een Huerlinck ontfaen
Ick en ben niet weert uwen Sone te wesen.

Doen den Vader dat verstont,
Ghinck hy sijnen Sone ontfermen
Hy custe hem daer voor sijnen mont,
Ende nam hem in beyde sijnen armen
Hy riep ten selven tijden
Mijn Sone die langhe verloren was
Is nu ghevonden op dit pas,
Wilt u met my verblijden.

Langht mijnen Sone dat beste habijt
Mijn vrienden wil ick doen nooden
Haelt sijn broeder met jolijt,
Men beste Calf wil ick doen dooden
Hy sprack ten selven stonden
Mijn verloren Sone heb ick ghewacht
D'welck was dat Menschelijck gheslacht
Dat Christus heeft ghevonden.

Den oudsten Sone hoort mijn vermaen
Ghinck tot sijnen Vader ghewaghen
Voor my ick ben u onderdaen
En hebt ghy noyt Boeck gheslaghen
Doen sprack den Vader ghepresen
Van mijnen goede en hebt ghy gheen noot
Maer uwen Broeder die was doot,
Die is nu verresen.

Al die met sonden sijt belaen
En wilt doch niet wanhopen,
Wilt tot Godt den Vader gaen
Sijn gratie staet altijdt open
En wilt u sonden bekermen,
Ende laet u sonde wesen leet,
Want Godt is altijt bereet
Om den sondaer te ontfermen.

Een nieu Gheestelijck Liedeken. Op de wijse: *Te Bruynsvvijck staet een hooch huys.*

*H*Oort al te samen bidt ende waeckt
Want wy nae Godts beelde sijn ghemaeckt
En wilt op heffen u ooghen
Want nu den dagh des Heeren naeckt
Dien druck moeten wy ghedooghen.

Het volck sal teghen malcanderen op staen,
Den Vader sal sijn kindt af gaen
En t'kint den Vader versteken
Ghelijck voor de Diluvie elck was belaen
Vol boosheydt en vol ghebreken.

Als de boosheydt menich fout
(Seyde Christus) sal hebben in ionck ende out
De overhandt ghenomen,
De liefde wordt in veel herten cout,
Merckt oft dit nu is volcomen.

Wat doen wy al om d'aertsche goet,
Dat in de wereldt verrotten moet

Oft dat die Motten sullen eten
Dat ons een dief mach stelen metter spoet
Daer wy Godts liefde mede vergheten

Christus ghinck voor ons tot in die doodt
Waer helpen wy malcanderen ter noot,
Al hooren wy Christus leden kermen,
Daer en is compassie in cleyn noch groot,
Elck sluyt sijn borse voor den armen.

Noch seyt hy vanden hoochsten snel
Tot de minste toe ist al rebel,
Om deucht doen en wil hem niemant booghen,
Ja Godt seyt, daer en doet niet een wel,
Sy worden al van my ghebooghen.

Wat dobbelen, tuysschen wat overdaet
Wat hooverdy is nu in elcken staet
In spijs, en dranck, en oock in cleeren
Soo wtwendich dat het volck nu gaet,
Men kendt nau schamel lieden uyt Heeren:

Hoe moghen wy dus zijn verblint
Dat wy Godts liefde soo excellent
Om d'aertsche saken laten varen
Die ons niet en brenghen dan torment
En met die eeuwighe doodt beswaren.

Wat mach den mensche baten dat
Hy crijcht (seyt Christus) al swerelts schat
Als hy zijn Siele laet bederven,
Al waert dat ghy duysent werelden hadt
Ten helpt al niet als ghy moet sterven.

Waer is Antiochus, waer mach hy sijn
Holofernes en Aelxander fijn:
Die eens de werelt al verwonnen,
Wat hebben sy daer af op dit termijn
Vercreghen, dan een handt vol Sonnen.

Dies nu de werelt soo S*int* Jan raet,
Ende alle wereldtlijcke saecken haet
Daer en leydt niet in dan hooverdije

Haet en nijt, en ghiericheyt versmaet,
En alle oncuysche boeverije.

Dus wilt u neerstelijcken spoen,
De leden Christus bijstandt te doen,
Wt liefden die handt toe steken,
Van spijse en dranck, van cleeren en schoen
Waer af dat sy sijn in ghebreken.

Een nieu Gheestelijck Liedeken Op de wijse: *Vanden Leeraer op den Tinnen.*

*H*Oe luyde riep de Siele
Tot Godt van binnen
O Heer almachtich Vader goet
Wat sal ick gaen beghinnen,
Dat Lichaem beswaert dat herte mijn,
O Heere wilt mijns ghenadich zijn
Dat vleesch wilt my verwinnen.

Als het lichaem,
De Siele dus hoorde claghen,
Sy sprack: O edel Siele mijn
Waerom wilt ghy u versaghen
Schout des boosen vijandts raet,
Ende laet dese valsche werelt quaet,
Ghy sult Gode wel behaghen.

Die siele sprack /
Ick soudt gheerne volbrenghen
Maer ghy: O valsch lichaem mijn
En willes niet ghehinghen
Natuere en ghy doet my pijn
Nochtans soo moet ghestreden zijn,
Ick en can u niet bedwinghen.

Dat Lichaem sprack
O Siele den Heere der Heeren
Heeft u gheven Siel en Lijf
Om dat ghy my soude leeren
Godt heeft u ghegheven reden en sin,
Om my die tot quaedt gheneghen bin,

Dat ghy my sout regeeren.

Die Siele sprack:
Wilt ghy my eeuwelijck dueren
Moet ghy met my de handt aenslaen
En soo leven wy sonder treuren,
Anders als Godt ten Oordeel sal staen
Een iegelijck na sijn wercken loon ontfaen
Soo souden't wy't beyde besueren.

Dat Lichaem sprack:
Als ghy dat weet te voren,
Soo wie sy-selven al willens wont
Oft treet in eenen doren,
Wie sal hem beclaghen dat vraegh ick dy
Want ghy moet oock sorghen voor my
Oft wy blijven beyde verloren.

Die Siele sprack:/
Lichaem ghy moet wel sorghen
Want als aencomt de bitter doot
Wie sal die dan verborghen,
Wat sal den helpen u sweelde groot
Dus moet ick sorgen het is noot,
Ghy en hebt doch gheenen morghen.

Dat Lichaem sprack:
Moet ick oock sterven leeren
Ende ick en weet doch gheenen tijt,
Waer toe sal ick my keeren
De wereldt thoont my vrolijckheydt,
Nature is daer toe bereydt
Hoe sal ickse mogen verheeren.

De Siele sprack:
O Lichaem snoode van weerden
Waer op soo verlaet ghy u
Wat wilt ghy hier aen veerden,
Hoe derft ghy bedrijven eenich solaes,
Arm stinckende vleesch der wormen aes
Ghy moet doch inder aerden.

Dat Lichaem sprack
Moet ick inder aerden glijden
O Heere Godt van Hemelrijck,
Hoe mach ick my verblijden
My rout soo seer mijn leven quaedt,
O edel Siele gheeft my raedt,
Ick wil my leeren lijden.

De Siele sprack /
Wilt u tot deuchden gheven,
Soo sullen wy comen ick en ghy
Al in dat eeuwich leven
Daer blijdschap sal wesen immermeer
En sijn verlost van't eeuwich seer
Daer men eeuwelijck sal leven.

De Siele sprack /
Ontfermt Godt onser beyden
My ende dat edel Lichaem mijn
Ende wilt ons doch gheleyden
Wilt doch bewaren de Siele mijn
Maeckt dat ons leven u behaeclijck sy,
Wanneer wy moeten scheyden.

Een schoon Liedeken vanden Pater noster. Op de wijse: *O Radt van auonture.*

*H*Eere Godt leert ons beden
Wt vierigher herten grondt
Neemt af ons quade zeden
Die wy hebben in onsen mondt,
Een Liedeken willen wy singhen,
Soo ghy ons hebt gheleert,
Doet my mijn hert ontspringhen,
Dat ick my leer bedwinghen.
Soo wort mijn vreucht vermeert.

O Heere Godt onsen Vader,
Die daer inden Hemel sijt,
Nu helpt ons allegader

Wt desen bedroefden tijdt,
Soo en worden wy niet bedroghen
Al van des duyvels Serpent
Wy worden soo dickwils beloghen
Dus bidden wy Godt van hier boven
Die alle herten kent.

Gheheylicht sy uwen name
Toecomende sy ons u rijck
Nu wilt ons toch maken bequame
Ons Christenen, alle ghelijck
Dat wy u woorden bewaren
Dagh avondt ende nacht,
en laet ons niet vervaren,
Al van die helsche scharen
Ghy hebbet die meeste macht.

Uwen wille gheschiede op aerden,
Als hy inden Hemel doet,
dat nemen wy al in weerden
Al ist al teghen spoet
Gheeft ons verduldich lijden
Wat teghen uwen wille staet,
O Heere wilt ons verblijden,
Stelt uwen thoren besijden,
Ons arme doch niet en versmaet.

Noch bid ick u Heer wilt ons gheven
Dats heden ons daghelijcks broot,
Daer de Siele by moet leven
Dat hebben wy meest van noot,
Ghy hebbet selve ghesproken,
Dat sal ons best versaen,
Diet lesen wil mach dat soecken,
Het staet gheschreven in Boecken
En laet ons daer niet af gaen.

Wilt onse schult vergheven,
Als wy onse schuldenaers doen,
Op dat wy niet en sneven

Al in dat helsche gloen,
Dat wy souden moeten lijden
Ende eeuwich sterven de doodt
O Heere wilt ons verblijden
In u toecomende tijden,
U bermherticheyt is soo groot.

En laet ons niet becoren,
Maer verlost ons van alle quaet.
Ons vleesch is soo cranck gheboren
Ten can niet wederstaen,
De werelt, doet ons bedrieghen,
Soo menichmael op eenen dagh,
Godts Woordt en mach niet lieghen
Laet s'werelts ghenuchte vlieghen
Die u niet helpen en mach.

O Heere wilt ontfanghen
Van ons dit schoon Ghebedt,
Wy hebben soo grooten verlanghen
Wy worden soo haest beledt
Wy worden soo haest verwonnen,
Van alsoo cleynen saeck,
Dus sijn wy oudt oft ionghe
Elck wacht hem van quade tonghen
Soo crijcht ghy in Godts Woort smaeck.

Die ons dit Liedeken dichte,
Die was vol fantasijen
Ons Heere Godt wil hem verlichten,
Inder eeuwigheydt verblijden
Ende dat hy mach verwinnen,
Alle zijn lijden groot,
Elck wilt hem versinnen
Laet ons Godt met herten beminnen,
Die voor ons stierf de doot.

Een nieu Liedeken, Op de wijse: *Den lustelijcken Mey is nu inden tijt.*

*H*Oort ghy Sondaers al ghemeyn
Wilt niet mistroostich wesen
Gaet al tot Christum dat edel greyn
Die can ons al ghenesen
So die Schrifture wt leyt / is Godt, altijt bereyt
Te vergheven onse misdaden
Christus spreeckt comt alle die sijt beladen.

Godt heeft ons soo lief, dat hy ons bemint
Esaias doet ons dat weten,
Al waert dat een moeder haer eyghen kint
Soude moghen vergheten
Hy en vergheet ons nimmermeer
Sprack Christus den almoghenden Heer
Want wy zijn alle sijn graden
Christus spreeckt comt alle die zijt beladen.

Magdalena die men de Sondersse heet
Machmen hier wel aenschouwen
Ende van Zacheus niet en vergheet
Daer hy een maeltijdt ghinck houwen
Noyt sondaer en quam daer soo groot
Die hy zijn ionste niet en boot
Hy thoonde haer zijn ghenade
Christus spreeckt comt alle die sijt beladen.

Hy is den wech als daer staet gheschreven
Een Heere boven alle Heeren
De waerheydt is hy en oock dat leven
Waer wilt ghy anders keeren
Hy is de deure die open staet,
Daermen tot den Vader gaet
Niemandt en wil hy versmaden
Christus spreeckt comt al die sijt beladen.

Dus wilt betrouwen in Godt te vreesen
Wilt sijnen gheboden houwen
Ende en wilt buyten den wech niet wesen,
Soo sult ghy sijn Rijck aenschouwen
Ende houdt altijdt accoort

Ende zijn Goddelijck Woorde
Wilt treden nae zijn paden
Christus spreckt comt alle die zijn beladen.

Godt wiert voor ons aen't Cruyce ghereckt
Met sijn ghebenedijde leden,
De Joden hebben hem soo seer begheckt
Den Moordenaer heeft hem ghebeden
Met woorden soetelijck
Beloofde hy hem sijn Rijck
Noch en quam hy niet te spade
Christus spreeckt comt al die zijt beladen.

PRINCE.
Princelijck Godt inder eeuwicheydt
Roept Heere comt ons ter baten
Sijn armen heeft hy wt gespreyt
Hy en wilt ons niet verlaten
Peyst dit, dat ghy zijt
Ende wilt wijslijcken beraden
Christus spreeckt comt alle die zijt beladen.

Een nieu Gheestelijck Liedeken. Op de wijse: *O Radt van Avontueren.*

*H*Oort toe ghy Christen sinnen
En wilt niet sijn beswaert
Alle die Godts Woordt beminnen
Soo ons Joannes verclaert,
Int sevenste Capittel beschreven
Hoe Jesus smorghens vroech
Ghecomen is inden Tempel
Leerende t'volck menich goede exempel
De Pharizeen hadden spijts ghenoech.

Die Pharizeen quaede van ghedachten
Quamen voor Jesum op dat pas
Een Vrouken dat sij brachten
Die in overspel bevonden was.

Sy seyden: Meester dese Vrou is bevonden
In overspel met boos gheschal
Dus wilt hier vonnis over gheven
In Moyses Wet staet gheschreven;
Datmen dusdanighe steenen sal.

Om Jesus t'achterhalen
Hebben sy desen list geleyt
Want hy met soeter talen
Altijt sprack van bermherticheyt,
Om Jesus t'ondersoecken,
Oft hy sou hebben gheseyt
Datmense soude steenen
Dat was haerlieder meenen
Dat en waer gheen bermherticheyt.

Christus de Heere vol weerden,
Die booch hem neder seer saen
Ende schreef daer inder eerden,
Wat sy selve hadden misdaen
Sy saghen daer int ronde
Op malcanderen al ghemeen
Hoort wat hen Christus oorconde
Die van u is sonder sonde
Die worpe den eersten steen:

Hier by moghen wy bedieden,
Dat een ieghelijck wel verstaet
Sijn Hofken suyver sal wieden,
Eer hy in eens anders gaet
En wilt gheen vonnissen gheven
Daer ghy selver in beschuldicht zijt
Want sy saghen daer gheschreven
Haer misdaet dat sy hadden bedreven
d'Welck ons d'Evangelie belijt.

De Pharizeen ghemeene,
Sijn al te samen wech ghegaen,
En lieten daer alleene,
Het Vrouken voor Christum staen,

Christus al sonder sparen
Hy vraechde t'Vrouwen saen
Waer dat sy waren ghevaren
Al die haer quamen beswaren,
Ende haer beschuldicht haen.

Heeft u iemandt verdoemt van desen,
Heeft Christus t'Vrouwen ghevraecht,
Och niemandt Heere ghepresen
Sprack dat Vrouwen seer versacht
Soo en wil ick u niet verdoemen
Sprack tot haer Christus de Heer,
En dient gheen vremde Afgoden,
Gaet leeft na mijn Gheboden
Ende en sondicht voordaen niet meer.

De bermherticheyt ons Heeren
Moghen wy hier by verstaen
Elck die hem wil bekeeren
Al is hy met sonden belaen,
Wil hy voort deuchdelijck leven,
Hy wordt door Christum bevrijt,
Maer en wilt gheen oordeel gheven,
Daer een ander om soude sneven,
Op dat ghy oock niet gheoordeelt en zijt.

Een nieu gheestelijck Liedeken. Op de wijse: *O Raedt van avonturen.*

*H*Oort hoe Jesus nae Galileen,
Trock wt dat Jodtsche Lant
Omdat hem de Pharizeen
Benijden aen elcken cant
Door Samarien moeste hy wesen,
Daer hy by een Fonteyne quam,
Die Jacob alsoo wy lesen
Gaf Joseph sijnen Sone ghepresen
Daer Jesus zijn ruste nam.

Sijn Discipelen ghetrouwe,

Ghinghen spijse coopen tot Sicha,
Een Samaritaensche Vrouwe
Quam om water te putten daer,
Want Jesus bleef daer alleene,
Ende hy sprack dat Vrouken toe
Gheeft my wt ionsten reene,
Een droncxken waters cleene,
Want hy was van gaen soo moe.

Hoe begheert ghy van my dus Heere,
Te drincken sprack t'Vrouken ient.
Want de Joden in gheenen keere
Samaritanen en comen ontrent,
U Vrouken sprack Christus verheven
Kende ghy Godts ghiften soet
Ghy sout hem om water aen cleven
Ende hy soude u water gheven
T'welck eeuwich leven doet.

Wat water mach dat wesen,
Sprack t'Vrouken goedertier,
Zijt ghy boven Jacob ghepresen
Want hy haelde sijn water hier
Christus sprack: hem sal noch dorsten
Die van dit water drinckt
Maer in wien mijn water mach rusten
Hem en sal nimmermeer drincken lusten
T'welck in dat eeuwich leven springht.

Wilt my van dit water schencken
Sprack t'Vrouwen tot Christus saen
Christus sprack: wilt u bedencken
En roept my uwen man
T'Vrouken sprack: na Joannes beschrijven
Gheen man en heb ick soo ghy siet,
Christus sprack: o deucht te verstijven
Ghy hebter ghehadt tot vijven
En die ghy noch hebt en is uwe niet.

Heer ghy zijt een Prophete,

Sprack t'Vrouken hoort dit vermaen
Ghy seght my dat ick int secrete
Binnen mijn leven hebbe misdaen
Waer moetmen Godt aenbeden,
Op den Berch oft te Jerusalem,
Seght my Heere vol wijsheden,
Want hierom de Joden t'ontvreden
Op die Samaritanen zijn.

Ghy en weet niet sprack den Heere
Wie ghy aenbidt oft vreest
Soo wie hem bidden wil t'zijnder eere,
Moet hem bidden inden Gheest
Doen sprack die Vrouwe vol vramen,
Ick gheloove dat ghy Messias zijt
Met dien sijn Discipelen quamen,
Meester eet seyden sy al te samen,
Maer Christus had anderen appetijt.

Het Vrouken sonder sparen
Is ras nae de stadt Sichar ghegaen,
Sy liep alomme openbaren
Ende haar Cruycke liet sy staen
Wat haer gheschiedt was ginck sy ontknoopen
Als t'volck dit hadde ghehoort
Het quam met groote hoopen
Neerstich tot die stede gheloopen
En gheloofden aen Chrstum voort.

Ghy Christenen in alle hoecken
Betrout in Christus Woorde naeckt
Wilt in hem u salicheydt soecken
Dats de spijse daer hy na haeckt
Den Oogst is nu voor ooghen,
Die vruchten staen al wit,
Wilt Christo liefde tooghen
En uwen naesten te helpen pooghen,
Op dat ghy zijn eeuwich Rijck besit.

[Christus ghy zijt dagh ende licht]

*C*Hristus ghy zijt dagh ende licht
Voor u en is verborghen nicht
Des Vaders licht, lichtet ons als ghelans
Leert ons den wech der waerheyt gans.

Wy bidden lieve Heere dy
In desen nacht behoedet my
In u staghet die ruste mijn
Laet ons desen nacht in vreden sijn.

Verdrijft Heere waer ick slapende bist
Dat my niet en bedrieght des werelts list
Dat vleesch soo kuysch, soo reyne sy
Soo staen wy van allen sonden vry.

Nu slaept ooghen al sonder leydt
Maket hert van Goddelijckheydt
Beschermt ons Godts rechte hant
Behoet ons voor des Sondaers bant.

Beschermt ons Heere alle Christenheydt
U hulpe is ons soo sterck, sy is ons bereydt
Helpt ons Godt wt alder noot
Door u heylighe vijf wonden root.

Ghedenckt Heere den swaren gheest
Die siele ende lijf bevanghen heeft
Die sielen die ghy hebt verlost
Gheeftse Heere uwen heylighen troost.

Des Vaders cracht, des Soons const
Des Heylighen Gheest goede ionst
Hebt Lof, eere ende weerdicheyt.
Door uwe heylighe Dryvuldicheyt.

Jesus seyt.

*H*Eft op mijn Cruys wel soete Bruyt
Volcht my na, en gaet u selven uyt
Want ick ghedraghen heb voor dy
Hebt ghy my lief soo gaet nae my.

Dat Vrouken seyt.
O Jesus mijn alderliefste Heere
Ick ben ionck ende daer toe teer.

Ick heb u lief dats immers waer
Maer dit Cruys is my te swaer.

Jesus seyt.
Ick was ionck doen ick dat droech
En claeght niet ghy zijt sterck ghenoech
Wanneer ghy zijt van minnen cout
Soo en hebt ghy in des Cruycen gheen ghewout.

Dat Vrouken seyt
Hoe mocht ick lijden dit bedwank
De daghen zijn veel, dat jaer is lanck
Ick ben des Cruycen onghewoon
Och schoone, mijn alder liefste schoon.

Jesus seyt.
Hoe zijt ghy lief dus seer beswaert,
Dus moet ghy noch strijden onvervaert
Ick wil castijen dijn ionghe lijf
Ghy wordt my anders al te stijf

Dat vrouken seyt.
Heere dat ghy wilt dat moet wesen
Maer des Cruycen en mach ick niet ghenesen
Moetet zijn ende moet ickt draghen
Soo en mach ick my niet versaghen.

Jesus seyt.
Meynt ghy in de Roosen te baeyen
Ghy moet noch eerst in de doornen waeyen
Siet aen u Cruyce ende het mijn
Hoe onghelijck swaer dat sy sijn.

Dat Vrouken seyt.
Wy lesen al inde heylighe Schrift
U iock is soet uwen last is licht
Hoe zijt ghy my dus ancxtelijcken hert
Mijn alderliefste Bruydegom wert.

Jesus seyt.
Onghewoon beswaert den moet
Heft op het wordt noch wel goet
Mijn Cruys is soo dierbaren pant

Die ick niemandt dan vrienden en sant.

Dat Vrouken seyt.
U Vrienden gheeft ghy menighen rast
My grouwelt voor den swaren last
O Lieve Heere wat sal my ghewerden,
Ick sorghe ick en sals niet moghen herden.

Jesus seyt.
Dat Hemelrijck begheert met ghewout
Maer ghy zijt van binnen cout
Hebt ghy my lief, het wort noch wel goet
Want minne maeckt arbeydt soet.

Dat Vrouwen seyt.
O Heer gheeft my der minnen brant
Mijn cranckheyt is u wel bekant
Liet ghy op my selven staen
Soo weet ick wel ick moest vergaen.

Jesus seyt.
Ick ben swert, maer seer suyverlijck
Ick ben suer ende seer minnelijck
Ick gheve arbeyt ende cracht
Betrout op my soo staet ghy vast.

Dat Vrouken seyt.
O Heere oft immers wesen mach
Des Cruycen name ick wel verdracht,
Maer wilt ghyt hebben en moet het zijn
Uwen wille gheschiede en niet de mijn.

Jesus seyt:
Tot hemelrijck en leyt maer eenen wech,
Dat is alleen des Cruycen wech,
Alle dijn weldaet ende eeuwich heylt
Staet aenden Cruyce nu kiest oft deylt.

Dat Vrouken seyt.
Soude ick u hulpe ende rijck verliesen
Hondert Cruycen woude ick eer kiesen
Heer gheeft my macht ende lijdtsaemheyt
Ende Cruyst my wel, 't zy my lief of leydt.

Jesus seyt.
Als u dat Cruys ter herten geet
Soo denckt dat ick u hebbe bereet
My selven gheve ick u ten loone
Ende met die Enghelen die eeuwighe Croonen.

Dat Vrouken seyt.
O mijn alderliefste Siele verheven,
Mint Godt ende wilt de werelt begheven,
Siet aen hoe soet dat Christus is
Dat Hemelrijck bist u seker wis.

Een nieu Geestelijck Liedeken, Op de wijse: *Hoe lustelijcken is ons den coelen Mey ghedaen.*

O Crancheyt des vleesch wilt u treuren laten,
Ende wilt u ooghen na den Hemel slaen
U menschelijcke crancheyt regheren al by maten,
Want ghy moet door Christum totte*n* Vader gae*n*.

O Christelijcke broeders hout Gods woort in werde*n*
Die de crancheyt des vleesch gevoele*n*de sijt
Om uwent wil soo daelde den Heere ter eerden,
Ende heeft voor u ghegaen inden bitteren strijt.

Van een cleyn maechdeke*n* wilde hy sijn geboren
Den Heere die niemant en can wederstaen
O crancheyt des vleesch ghy hadt ooc moete*n* smore*n*
En die eeuwighe doot hadt ghy moeten ontfaen.

Macht onse cranckheyt iet hebben verworven,
Ende daer door ons quam eenighe salicheyt,
Soo waer den Heere te vergeefs voor ons ghestorve*n*
Hy heeft ons sijne eeuwicheyt bereyt.

Godt kent sijn Schape*n* en sy hooren na sijn stem
Niemant en machse trecken wt sijnder handt,
Sijn woort aenhoort want het tuycht van hem,
Want hy heeft ons verlost van des duyvels bant.

O cranckheyt des vleesch en weest niet soo bloot
Al ghevoelt ghy u inder hellen pijn
Wat dinck waer Christus de Heere van noot

Als ghy meynde selve perfeckt te sijn

Door een mensche waren wy al verwesen
Ende moesten die eeuwighe doodt ontfaen
Door eenen mensche zijn wy al verresen
Ende sullen door hem in dat leven gaen.

Alle die door Christum salich willen wesen
Die moet vervolghinge lijden, zijt des wel vroet
Al begint dat vleesch daer voor te beven
Deur lijden comt ons dat eeuwich goet.

Wie soude ons van zijnder liefde mogen trecken
Die hy vander eeuwicheyt tot ons draecht
Want den Heere gheneest al onse sondige vlecken,
Dit heeft sijn goedtheyt alsoo behaecht.

O edel menschen wilt toch hier op achten
Ende wilt Christum altijdt volghen naer
By Godt den Vader sal hy u verwachten
Ontslaet u alle sorghen ende anderen vaer

Den Prince hout in u memorie
Want sonder hem vermeuchdy niet
Door de gratie comen wy in sijn glorie
Want alle vleesch is cranck alsoo men siet.

Een nieu Gheestelijck Liedeken Op de wijse: *Die Voghelkens inder muyten.*

*C*Omt al van Zuyden van Oosten
Die met sonden zijt belaen
Ick sal u selfs vertroosten
Met mijn vleesch sal ick u versaen,
Ick ben die Fonteyne verheven
Die dorst heeft, die come naer
Die daer wt drinckt sal eeuwich leven
Spreeckt Christus int openbaer.

Ick en ben hier niet ghecomen
O menschen zijt dies wel vroet
Dat ick u soude verdoemen

Maer verlossen met mijn bloet
Ick begheere wel in u hert te gaen
En ter salicheydt brenghen in
Soo moet ghy op my vast staen
Oft ghy en comt niet daer ick ben.

Ick ben den wijnstock wtgheschoten
Dat spreeckt Christus verstaet mijn woort
Blijft vast by my ghesloten
Ghy sult brenghen goede vruchten voort
Maer laet ghy u verblyden
Dat ghy des werelts troost aensiet,
Soo sult gy vanden wijnstock worden gescheyden
Al u vruchten en dooghen niet.

Hebt lief en wt vercoren
Die u ter werelt doet quaet
Die u boosheydt legghen te voren
Bidt daer voor t'is Christus raedt
Want Godt heeft selver ghesproken
Aent Cruyce met luyder stem
Óch Vader en laets niet zijn ghewroken
Ick bidde verghevet hen.

Wilt niet vreesen al te samen
Mijn woorden voor de werelt belijt
Oft ick sal u beschamen,
Voor mijnen Vader ghebenedijt,
Aldus en willet niet vreesen
Maer strijt met herten vro
Laet den knecht ghelijck des Meester wesen
Het belieft den Vader alsoo.

Ick ben een goedt Herder wter maten
Ick gaen mijne Schapen veur
Ick begheer mijn leven daer voor te laten,
Ick ben die rechte deur,
En laet u niet verleyden
Dat buyten der deuren passeert,
Het zijn dieven en moordenaars beyde

Spreeckt Christus, soo hy ons leert.

Niemandt en comt tot den Vader
Dan door den Sone Godts verheven
Hy bidt voor ons allegader
Om ons te brenghen in't eeuwich leven
Wilt dan op hem betrouwen
Hy is den verworpen steen
Doet ghy't niet t'sal u rouwen
Als ghy van hier sult scheen.

Prince Godt siet ons allenden
Hier in dit aertsche dal
Wilt uwen gheest neder senden
Die ons vertroosten sal
Dat wy eere moghen bewijsen
Godt en onsen mede broer
Soo moghen wy mede verrijsen
Met Godt en zijn lieve Moer.

Een nieu Liedeken, vant Auontmael Christi, Op de wijse: *Het voer een Ruyterken vyt Bosschagien.*

*H*Oort al te samen die met Christus wille*n* leven
Hoe dat Christus ghebenedijt
Ons tot verlossinghe soo daer staet gheschreven
Ghegaen is inden bitteren strijdt
Als ons die Schriftuere belijdt
Judas waren dertich penninghen ghegheven
Dat hy Christus soude leveren des seker zijt.

De discipelen seyden tot Christus laet ons wete*n*
Waer dat ghy wilt dat wy sullen gaen
Het Paeschlam bereyden, op dat ghy meucht eten
Om dat al te samen souden sijn voldaen
Twee Discipelen hoort mijn vermaen
Ghinghen inde stadt t'Paeschlam bereyden
Alsoo sy van Christo hadden verstaen

Des avonts als sy waren aen Tafel geseten,

Soo dede Christus daer een vermaen
Voorwaer seg ick, laet u weten
Een van u allen sal my verraen
Een ieghelijck was met druck bevaen
Elck seyde: ben ick Heere, laet my dat weten
Ende waren seer daer in belaen.

Jesus antwoorde wilt my hooren spreken,
Hy is hier mede int ghetal
Die met my zijn handt inde schotel sal steken
Die ist die my verraden sal
Ghelijck van hem gheschreven is voor al
Maer wee den mensch die comt in sulck gebreken
Die den Sone des menschen leveren sal.

Ben ickt meester heeft Judas oock ghesproken
Christus sprack: ghy hebbet gheseyt
Jesus nam dat broot, ende hevet daer ghebroken
Dat hy sijnen Discipelen heeft bereyt
Neemt eet dat is mijn Lichaem voor u besproken
Danckende Godt schoon ontloken
Des nieuwen Testaments in mijn bloet.

Christus ghinck wt na den Berch van Oliveten
Om dat al te samen soude zijn volbracht
Hy sprack tot zijn Apostelen met woorden in secreten
Ghy sult my versaken in deser nacht
Petrus sprack een woordt seer groot
Al waert dat sy altemael verlieten
Soo en sal ick u niet afgaen tot in mijn doodt:

Jesus sprack, voorwaer o vrint wilt dit wel smaken
Ten is niet in u eyghen cracht
Voorwaer seg ick u, ghy sult my versaken
Eer den Haen craeyt, drymael van deser nacht
Dry Discipelen heeft hy met hem bracht
Segghende: wilt nu een luttel met my waken
De ure comt daer ick na hebbe ghewacht.

Een luttel voort is Christus daer ghetreden
Van ancxte sweete hy water en bloet.

Daer heeft hy sijnen hemelsche*n* Vader aengebede*n*
Gestreckt op d'aerde met grooter ootmoet,
Abba mijnen hemelschen Vader goet
Van my neemt desen Kelck der bitterheden
Maer Vader uwen wille hier met doet.

Dit was de ure die Christus sou naken
Sijn Apostelen hy slapende vant
Meuchdy nu niet een ure met my waken,
Den gheest is gewillich, maer t'vleesch is cranck
Slaept ende rust nu vry en vranck
Het is ghenoech, die ure is ghecomen
Dat ick ghelevert sal worden eer iet lanck.

Aldus is Christus inden strijt ghecomen,
Die persse heeft hy alleene ghetreden
En heeft alder werelt sonde*n* op sijnen hals genome*n*
En sijnen Vader ghestelt te vreden
Door die bitter doot die hy heeft gheleden,
Laet ons hier op betrouwen, 't sal ons alle vrome*n*
En betoonen dat wy een zijn van Christus leden.

Een nieu Ghestelijck Liedeken. *Op de wijse:* Den Lustelijcken Mey Christus playsant.

*G*Helijck een Tortel duyfken hem versucht
En in een ander wout gaet vlieghen
Mijn Siele is droevich al sonder vrucht
T'gesichte wilt my bedrieghen
Mijn herte dat schept verdriet,
Alst ghy te rechte voorsiet
Dus wilt mijn druck verhooren,
Want veel gheroepen, weynich wtvercoren.

Ghedenckt wat daer af gheschreven staet
Dat hy den wech is ghevallen
Die Voghelen des hemels aten t'saet
T'bediet ons t'hert vol gallen
Wanneer ons den vijant quelt

Soo ist haest ontstelt
En t'saet blijft verloren
Want veel gheroepen, weynich wtvercoren.

Hoe soet vallet saet in deser tijt
Ende wordt soo wel ontfanghen
Wanneer men daer op merckt sonder respijt
Soo en hevet gheen voorganghen,
Want het saedt dat blijft alleen,
Als het valt op eenen herden steen
Ende de sonde gaget versmooren
Want veel gheroepen, weynich wtvercoren:

Noch valt dat saet, ende valt oock wel,
In doornen en in bramen
Want eermen oogst soo vergaghet snel
Want het en dient niet te samen,
Dese werelt met haren list,
Noyt salighe die heeft ghemist
Ten is niet dan dijstel en doren,
Want veel gheroepen, weynich wtvercoren.

Ghelijck ons de Schrifture seyt
Soo en sijn wy niet dan asschen
Wel hem Heere die ghy hebt bevrijt
Daer sal dit saet in wassen,
Dus bidt hem groot en cleyn,
Dat hy ons bouwe alleyn,
Soo brenght het vruchten te voren,
Want veel gheroepen, weynich wtvercoren.

Prince diemen niet af en sach gaen
Maria vol alder vrouwen
Die u sach onder den Cruyce staen
Ende stierf voor ons vol trouwen,
Wt liefden die ons bewijst,
Ende daer na in glorien verrijst,
Bidt hem hy en sal hem niet storen
Want veel gheroepen, weynich wtvercoren.

Een nieu gheestelijck Liedeken, Op de Wijse: *Alsoo't beghint.*

*V*An de liefde comt groot lijden
En onder wijlen groot verdriet
Het minde die maghet Maria
Den Sone Godts wel ghemiet
Sy minde hem seer sy had hem lief
Als sy hem sach in lijden
Sy en conde gherusten niet.

Maria was in lijden,
Sy ghinck eenen droeven ganck
Tot Jerusalem voor die poorte
Die sy ghesloten vant
Daer sach sy comen haers hertsen lief,
Met eenen Cruyce gheladen
Als eenen verbannen dief.

Met weenentlijcker ooghen
Dat sy hem aensach
Ay my, sprack sy doen eylacen
Is dit den droeven dach
Die van my is gheprofiteert,
Dat mijn herte sou doorsnijden
Dat wreede bitter sweert.

Jesus sprack: O Moeder,
Ghegroet soo moet ghy zijn
Dit Cruys dat moet ick draghen
Ende lijden voor hem die pijn
Dat Adam mijnen knecht heeft verdient
Voor hem soo wil ick sterven
Het was mijnen besten vrient.

Nu ben ick hier alleyne
Een Moeder onghetroost,
Ick sie hem in groot lijden
Den Sone Godts alderhoochst,
Ick min hem seer, ick heb hem lief

Mocht ick hem helpen draghen
Soo en waer mijn lijden niet.

Ghy en sijt daer niet alleene
Sprack den Enghel wten throon
Ick ben een Bode tot u ghesonden,
Wel edel Maghet schoon
Mijn Heere heeft my tot u ghesant
Dat ick u soude troosten,
Ick en weet oft ghy hem wel kant.

En soude ick hem niet kennen
Ick kenne hem beter dan ghy,
Ick sach hem in sijn lijden,
Dies lijt mijn herte pijn
Sijn vleesch heeft hy van my ontfaen,
Sijn armen sach ick wercken
Ende aenden Cruyce slaen.

Ick heb hem hooren roepen,
Tot sijnen Vader inden throon
Och willet hen vergheven
Sy en weten niet wat sy doen
Ontfermt u over de menschen schoone,
Daer ick den doodt om sterven moet
Al aenden Cruycen hout.

Die Enghelen songhen schoone
Al inden hooghen throone
De alder bedroefste Moeder
Stont onder den Cruycen Boom
Den Moordenaer riep ontfermelijk
O Heere wilt mijnder ghedencken,
Als ghy comt in u rijck.

Jesus verblijden hem seere
Al in des Moordenaers roep,
Hy keerde hem wederomme
Met eenen saechtmoedighen moet
Hy sprack o vrient sijt dies wijs
Ghy sult heden wesen

Met my int Paradijs.

Hy sprack tot zijnder moeder
Daer hy aenden Cruyce hinck
Met weenelijcker stemmen
Och Vrouwe siet hier u kint
Joannes lieve Discipel mijn
Siet de Bedroefde Moeder
Want die bevele ick dy.

Sijn lieden begonnen te beven
Hy was seer onghedaen,
Die doot steckt teghen dat leven
Sy begonste zijn herte t'ontgaen
Hy riep Helio Vader mijn
Waerom hebt ghy my ghelaten
In desen allendighen schijn.

Och alle Creatueren
Die Godt gheschapen heeft
Comt nu tot deser uren,
Met eenen bedroefden gheest
Helpt ons beclaghen den grooten noot
Die Hemel en Aerde gheschapen heeft
Die hanght hier naeckt en bloot.

Den grooten Prins der Heeren
Ja mede den hemelschen Vorst,
Met alsoo heesscher stemme
Sprack hy: O my dorst
De soete Fonteyne diet al versaet,
Met Edick ende met Galle,
Wert hy terstont ghelaeft.

Den eenighen Soon des Vaders
Ja mede den hooghen Godt
Daer de Enghelsche scharen voor knielden
Is nu der Joden spot
Sy riepen: Cruyst hem sy maeckten jolijt
Coninck van Israel
Ghy zijt vermaledijt.

Sy begonsten te weynen
Dat sy bewees haer cracht
O Vader daer ghy my om hebt ghesonden
Dat heb ick nu volbracht
Sijn Stemme was luyde ende heesch,
Met eenen gheneychden hoofde
Gaf hy zijnen gheest.

Een nieu Liedeken, Op de Wijse: *van Pauien.*

*D*En geest is gewilich maer t'vleesch is cranck
Dat mach ick wel beclaghen
Want ick heb alle mijn leven lanck
Aen de wereldt ionst ghedraghen
Ick en weet niet wat ick sal bestaen
Ick vinde my vol ghebreken
Ick heb haer soo menighen dienst ghedaen
Door haer wellustighe treken.

Vande werelt en can ick my niet besnijden
Natuere en wilt dat niet ghedooghen
Vreucht en solaes doet my verblijden
D'aenschouwen met mijn ooghen
Venus kinderen houden my in bedwanck,
Om dat ick ben onghebonden
Gheen vreucht en dunckt my wesen lanck
Jonckheydt treckt my altijdts tot sonden.

De kennisse die ick hadde ontfaen
Heb ick inder aerden begraven
Ghelijck den quaden knecht heeft ghedaen,
Ende ben gheworden der sonden slaven
Ick diende de wereldt om haer eer,
Dat wordt my nu mispresen
O Vader ick en ben niet weerdich meer
Dat ick u Sone sal wesen.

De werelt hebt ghy in u ghewelt
Haer macht hebt ghy ghenomen

Met haer ben ick so seer ghequelt
Ick en can van haer niet comen
Sy is in my ende ick in haer
Alleen hebt ghyse verwonnen
O Heere den strijdt valt my swaer
Want ick en hebs noyt begonnen.

O Heere mijn gheest een wapen begheert
Al om die wereldt te bestrijden,
U Goddelijck woort tot een vierich sweert,
Scherp wesende aen alle sijden,
Een vast gheloove tot eenen Schilt
Ende haer verwonnen als ghy wilt
Soo waer ick gans ghenesen.

Prince der Princen, nu staet my by
Dat ick victorie mach verwerven
Dese dry vijanden bestormen my,
Mijn Siele willen sy bederven
De werelt, den duyvel onbevreest
Ende mijn eyghen lichaem mede
Sijn altijdt rebel teghen den gheest,
Dus is mijn Siele t'onvreden.

Die dit Liekeken heeft gheordieneert
Sijn hert dat was bedwonghen
Sijn sinnekens zijn ghecorumpeert
Wt fantazijen heeft hy ghesonghen
De werelt en can hy niet wederstaen
Bidt voor hem t'allen tijden
Dat hy die rechte kennis mach ontfaen
Al soude hy daer om lijden.

Een nieu Gheestelijck Liedeken, Op de wijse: *Christe qui lux es & dies.*

*H*Et gheviel op eenen donderdach
Daer Christus hoorde ons gheclach
In Schrifturen was ghesloten
Dat hy een nieu Testament versach
Het oude heeft hy ghebroken

Hy heeft dat waer is ende openbaer,
Die wt den hemel was ghecomen daer
Gheboren van eender Maghet
Ende heeftse dry-en-dertich Jaer
De Siele gesocht, verstaghet.

Hem selven ghelaten al in dat schijn
Vanden Broode, ende vanden Wijn
Gaf hy met sijnen handen
Sijn lichaem gelevert, T'bloet moest ghestort sijn
Dat waren twee diere panden.

Hy gaf hem selven in een preent
In spijse in dranck, seer excelent
De Sielen om te schencken
Ontspringht en singht lof Sacrament,
Wy willen uws ghedencken.

Aenschout dat broot der Enghelen soet
Het sal u Siele stercken,
Bewaeren in allen teghenspoet
Ende leeren u deuchden wercken.

Een nieu Liedeken, ende gaet Op de wijse: *Hoe lustelijck is ons den coelen Mey ghedaen.*

*H*Oe minlijc is ons des Cruycen boom ontda[en]
Het spruyten geluwe bloemkens ander heyd[en]
Soo wie met druck, met lijden is bevaen
In Jesus wonden sal hy hem vermeyden.

Den Mey die is al by den wech gheset
Op eenen berch, ende die staet alsoo hooghe,
Om dat een ieghelijck soude sonder let
Des Cruycen Mey aenschouwen moghen.

Nu staen des Meys tacken wt ghespreyt,
En bloeyen schoon ghelijck de roode Roosen
Soo wie sijn sonden hier beschreyt
Onder desen boom sal hy hem verpoosen.

Recht by ghewasschen is dat edel greyn,
Ende is gheplant in alsoo diepen dale

Daer is Maria die suyver Maghet reyn
Van minne soo stierf de fiere Nachtegale

De fiere Nachtegale des cruyce boom op-clam
Hy heeft zijn vederen soo wijt ontloken
Hy sanck soo luyde die seven noten met hooge stam
Soo dat zijn edel herteken is ghebroken.

Nu is den Nachtegale bleven doot
Tot salicheyt van alle mans en vrouwen
Hy quam soo hooghe al wt zijns Vaders schoot
Wie hoorde ieghelijck deser trouwen.

Soo wie zijn sinnen onghestadich zijn
Ende d'leven op aertsche creaturen
Die merckt aen desen Nachtegale fijn
Hoe hy de doodt om ons wilde besuren.

Een nieu Gheestelijck Liedeken. Op de wijse: *Vanden Timmerman.*

*H*Et quamen Dry Coninghen ghereden
Wel verre wt Orienten lant
Tot Bethleem der Steden
Haers ghelijcke men noyt en vant.

Te Jerusalem soo wy hooren
Al daer soo wilden sy zijn,
Sy vraechden waer is hy gheboren
Der Joden Coninck fijn.

Wy comen hem aenbeden
Wy hebben zijn sterre ghesien,
Het is seer corts gheleden
Het moet wonder bedien.

Als Herodes dat verhoorde
Wel seer ontsach hy hem
Van binnen hy hem verstoorde
Ende alle Jerusalem.

Hy beval hen te gaene
Hy sprack: gaet soeckt dat kint
Ick wilt oock bidden aene,
Comt seght my als ghy vint.

Als sy buyten Jerusalem quamen,
Op dien selven tijdt
Haer Sterre sy weder vernamen
Dies waren sy weder verblijdt

De Sterre was hen voor gaende
Tot daer dat Kindeken was
Ende daer bleef sy staende,
Sy buychde neder int gras.

Een huysken sonder doren
Dat vonden sy daer by
Ende dat Kindeken gheboren
Van Maria die maghet vry.

Sy vilen op der aerden
Voor t'Kindeken derthien daghen out
Sy offerden hem met werden
Myrri, Wieroock ende Gout.

Snachts als sy slapen wouden
Heeft hen Godts Enghel gheopenbaert
Eenen anderen wech dat sy trecken souden,
Tot haren Lande waert.

Nu loven wij alleene Dat kindeken weerdelijk
Dat hy ons wil verleene*n*. Hier na sijn eeuwich rijc.

*Een nieu Gheestelijck Liedeke*n. Op de wijse: *Ick ligghe op die Steenpoorte ghevaen.*

*A*Ls ick peyse om die doot
Die Jesus stierf aent Cruycehout
En zijn bloedighe wonden root,
Ontfanght om onse schout
Sijn lijden swaer, gaet my soo naer
Sijn drucx, lyden ende pijn
Nochtans ist ons een medecijn
Hoe soude ick bly connen zijn.

Wy willen gaen hopen en duchten,
En seynden een vriendelijck suchten,
Den Heere die alle dinck weet,
Bidden voor zijn druck en leet.

Dat hy voor ons heeft gheleden
Als een Ridder en Baroen stout
Als hy voldede aen't Cruycen hout
Voor alder menschen schout.

Een Siele is my bevolen
Dat ick die bewaren souwe
Dat sy my niet en werdt ghestolen
Daer voor lijdt ick grooten rouwe
En wilt doch niet betrouwen
Want den vijandt denckt nacht en dach
Hoe hy die Siele verwinnen mach
Ende brenghen int eeuwich ghelach.

O Jesu ghy zijt schoone,
Gheboren van eender Maecht,
Hy mach wel spannen de Croone
Die u in zijn herte draecht
Uwen soeten naem / is ons bequaem,
Dat bloet dat wt uwer zijden ran,
Ghy zijt die liefste boven al,
Die oyt was oft wesen sal.

Quade tonghen zijn schoon voor oogen,
Maer achter rugghe clappen sy quaet
Bloeyende rijsen doen sy verdrooghen
Quade tonghen zijn alsoo quaet
Een duyfken puer / volcht zijn natuer
Ick en keere daer niet om mijn hant.
Hoe diere kocht hy den lieven pant,
Om te brenghen in s'Hemels Lant.

Die dit Liet te dichten begonde,
Godt gheve hem goeden spoet.
Dat hy alle zijn sonden
Mach af wasschen in Jesus bloet,
Want hy is cranck van minnen
Ende tracht tot alder deucht,
O heylighen Gheest van binnen
Weest doch mijns hertsen vreucht.

Den iij. Psalm. Domine quod multiplicati sunt. Op de wijse: *Het regende seeren ick vverdt nat.*

O Heer hoe zijnse soo menichfout
Mijn vijanden seer fel en stout
Staen teghen my
Veel segghen tot mijnder Sielen
Dat ick van Godt verlaten zy.

Maer Heer ghy zijt mijn hulper altijt
Die my verlost ende oock verblijt
Mijn glorie alleyn,
Ghy hebt mijn hooft verheven
Maeckt my van alle sonden reyn.

Ick heb gheroepen tot mijnen Heer
En by mijn stem verhoorde seer,
In mijnen noot
Van sijnen heylighen berghe,
Al een door zijn ghenade groot.

Ick lach en sliep ick ben ontwaeckt,
En heb die goetheyt Godts ghesmaeckt,
Dy my ontfing / Dus wil ick my verblijden,
als ick van u ghenade sing.

Al waer ick van hondert duysent man
Becinghelt die my quamen an
Ick en vreesde niet
Mijn Heer, mijn Godt, mijn Schepper,
Staet op verlost my, wt verdriet.

Want ghy gheslaghen hebt mijn party
Die sonder saeck vervolghen my,
Haer tanden fel
Hebt ghy in stucken ghebroken,
O grooten Godt van Israel.

Van Godt comt alle salicheyt
Die ghy alle mijn hebt bereyt
Die tot u loopt
Ghy wilt ghebenedijden,
U volck Heere dat in u hoopt.

Den xiiij. Psalm. Domine quis habitat. Op de wijse: *Een Ridder en een Meysken ionck.*

O Heere wie sal in uwen Tent
Woonen en blijven daer met lusten
In uwen berch seer excellent,
Wie sal doch daer in rusten.

Die onbevleckt houdt sijnen tredt
En hem tot deuchden hier wilt keeren
Sijn betrouwen op den Heere sedt
En wilt gherechticheyt hanteren.

Die spreeckt de naeckte waerheyt bloot
Altijdt in alle zijn ghedachten,
Die van bedroch int cleyn oft groot
Sijn tonghe seer wel can wachten.

Die sijnen naesten hoort mijn verman
Gheen quaet en heeft al hier bewesen,
Noch hem gheen schade en heeft ghedaen,
Te recht wordt die ghepresen.

De boose zijn te niet ghebracht
Door hem, maer die den Heer der Heeren,
Vreesen hier wt al haer cracht
Die sal hy exalteren.

Die houdt dat hy sijnen naesten sweert
Ende die zijn ghelt tot gheenen stonden
Op woecker sedt, noch oock begheert
Ghiften die hem worden ghesonden.

Al die dit doet verstaghet wel
Altijt sal hy seer wel beclijven
Heel onberoert hy wesen sal
Volstandich sal hy blijven.

Den xxvij. Psalm. Beati omnes quitiment. Een liet inden hooghen, Op de wijse: *Den Nachtegael die sanck een liet,*

*S*Alich zijn die hier op aerden levende,
Die de vreese Godts hier zijn aenclevende

Die gaen in alle zijn weghen / ter deghen
Al nae zijn woort / soo dat behoort
Dat sy hier hebben verkreghen:

Den arbeyt uwer handen ghy hier eten sult
Alsulcken gave daer den Heere u mede vervult,
En ghy zijt dan mits desen // ghepresen
Salich altijdt // u dies verblijdt,
Seer wel sal u dan wesen.

U wijf gelijc een wijngaert ranc vol druyven soet
Die overvloedich brengt haer vruchte*n* metter spoet
Is sy: ghy moghet weten // gheseten
Aen uwen want // seer vast gheplant
Dit heeft den Heere gheheeten.

U kinderen die Godt u is toe voeghende
Daer in ghy meucht u wesen wel ghenoeghende,
Als Planten van Olijven // beclijven
Aen uwen disch // sy staen ghewis,
Dus wilt u Godt gherijven.

Dus siet hoe dat de mensch hier wordt ghebenedijt
Hoe dat den Heer hier boven hem altijt verblijt
Die can den Heer der Heeren // soo eeren
Dat hy altoos // hoort sijne voys,
Sijn vreese wil hanteren.

U moet ghebenedijen, Godt met zijnder stem
Dat ghy meucht sien de goeden van Jerusalem
Wt Sion wtvercoren // wilt hooren
Den Heer gheeft // soo langhe hy leeft
Dees gratie u te vooren.

En ghy met uwen ooghen weest beschouwende
De kinderen uwer kinderen menichfouwende
Dat sy al hier by namen // versamen
In Israel // verstaghet wel.
Altijdt met vreden Amen.

Een nieu Liedeken van het nieuvve Iaer, ende gaet Op de wijse: *Die de vverelt iet, nu vvel doorsiet, hy vindt verdriet, &c.*

*P*Rince weest verblijdt
Wilt vreucht bedrijven
Ghy Christenen Princen over al
Het is nu inden tijdt
Datmen siet verstijven
Des werelts boosheydt sonder ghetal
Dus schout haer gheschal
Leeft sonder vaer,
Ghelooft Godts woorden claer
En belijdtse openbaer
Ontfanght Christum voor uwen nieuwen Jaer.

Godt Vader heeft midts desen
Sijnen Soon ghesonden,
Hier beneden in d'aertsche dal,
Om dat hy sou ghenesen
Ons doodelijcke wonden
Die wy door Adam crijghen al
Wy waren inden val
Ghelooft Godts woorden claer
En belijdtse openbaer
Ontfanght Christum voor, etc.

In s'vijants handen
Lahgen wy ghebonden
Verworpen van Godts aenschijn playsant
Christus als den valianden
Heeft ons den Peys ghesonden
En ons ghebrocht in zijns Vaders Lant
Want hy is seer abondant
Onsen Middelaer
Ghelooft Godts woorden claer
En belijdtse openbaer
Ontfanght Christum voor /etc.

PRINCE
Christus seer excellent
Als Prince verheven

Heeft ons van sonden vry ghemaeckt,
Hy scheurde diligent
T'handt schrieft gheschreven,
Dat Satan met Adam had ghemaeckt,
Hier door soo is ghestaeckt,
Godts gramschap swaer
Ghelooft Godts woorden claer
En belijdtse openbaer
Ontfanght Christum voor uwen nieuwen Jaer:

Een nieu Iaer Liedeken Op de wijse: *alle mijn ionck leven.*

*W*Ilt u nu verblijden
Alle ghy Christenen Natie
Schouwet desperatie
Want s'Vaders grammen moet
Is tot desen tijden
Versoent al door zijn gratie,
Christus tot deser spatie
Is nu gheboren soet,
Te Bethleem int openbaer
Al van een Maghet claer
Danckt hem dit nieuwe Jaer.

Esaias woordt bloot
Dat ick nu al waerachtich
Dus aen bidt hem eendrachtich,
Jesus is sijnen naem
Vijandt, doodt, ende Hel
Heeft hy verwonnen machtich
Door liefde voordachtich
Onse sonden heeft hy een paer
Gedragen op zijn schouderen swaer. Denckt, etc.

Op den achtsten dach
Soo wert hy besneden
Het waren al de zeden
Alna de Jodtsche Wet // Daer na quamen vrag*en*
Dry Coninghen vol vreden

Om hem te aen beden,
Ende brochten ghiften net
(Gout Myrre Wierroock) sonder vaer
Sy aenbaden t'Goddelijck Pilaer. Denckt, etc.

Prince goedertieren,
Salicheyt wy u ionnen,
Al ist Liedt slecht begonnen,
Aensiet ons fauten niet,
Wy Tacxkens der Laurieren
Sijn wt liefden verwonnen,
Niet badt dan wy en connen,
En spreken wy naet bediet,
Wie ons benijt t'zy hier oft daer
En seght ons gheen blamatie naer. Danckt, etc.

Een geestelijck Liedeken. Op de wijse: *O Heere Godt ghenade my, Wat arme lieden maken vvy.*

WEl hem die in Godts vreese staet
En die op sijn weghe gaet,
Hy mach hem wel verblijden
Nu ende tot allen tijden.

De wijde werelt raset seer,
Sy houden haer aende valsche Leer
Godts woordt en willen sy niet ghelooven,
Daer mede worden sy bedrooghen.

Haer ooghen sijn soo seer verblent,
De waerheydt is haer onbekent
Sy rasen ende beuren
Godts woordt willen sy verscheuren.

O lieve Heere siet daer in,
Ontfermt ons arme Schaepkens bin,
Wilt doch onsen trooster wesen
Onser cranckheyt wilt ghenesen.

Wy waren al verloren Schaepkens saen,
De welcke gheenen Herder en haen
De wereldt is schoon voor ooghen,
Sy hadden ons allen bedroghen.

Mijn eyghen vleesch verbeydt my
Mijn boose sonden antwoorden my
Alle mijn ghepeys waeren sonden
Den vijandt hadde my ghebonden.

De waerheyt heeft haer vleughelen ontdaen
Die vroom wilt strijden wilt sy ontfaen
Die voor u strijt, sal worden ghegheven
De Croone des eeuwighen leven.

Ghelijck alsser gheschreven staet
Dat water ende vier voor ooghen staet
Kiest nu, u sal worden ghegheven
De doodt of het eeuwich leven.

Nu wacht u voor dit valsch verleyt
Ghelijck als Christus claerlijck seyt,
Ende en laet u niet verleyden
Vande heylighe Kerck en wilt niet scheyden.

Christus heeft selve gheseyt
Het zijn dieven en moordenaers beyt,
Die vremde weghen soecken
En sluyten Godts Woordt in hoecken.

Hebt een hert en eenen sin ghemeyn
Als een vierighe Suster reyn
Als Petrus heeft gheschreven
Soo moghen wy eeuwich leven.

Weest vrolijck in wederspoet
Daer toe doet alle u vijanden goet
Zijt vroom ende onverslaghen
Soo mooght ghy Godt behaghen.

Gheeft onsen Heer prijs, eer ende danck
Hy wilt ons stercken, al zijn wy cranck
Ghelovet moet hy wesen
Hy troost ons arme weesen.

Hy is een seer bermhertich Heer,
Daerom verblijde ick my soo seer
Van u en wil ick niet scheyden
De werelt soude my verleyden.

Een nieu Gheestelijck Liedeken. Op de wijse: *Comt al van Zuyden en Oosten.*

WIlt al ter Bruyloft comen
Die van Christus vrienden zijt
De vreucht en is niet om sommen
Noyt blijdelijcker iolijt,
Om comen wilt u bereeden
Te doen alsoo't behoort
Wilt u met deuchden cleeden,
Den Bruydegom roept comt voort.

Comt al tot s'Hemels Stede
Daer wordt wat ghy begheert
En brenght malcanderen mede,
Noyt blijdelijcker weert,
Noyt ooren en mochtent hooren
Noyt ooghen en mochtent sien
Hoe Christus zijn wtvercoren
Ter Bruyloft sal ontbien.

Noyt Bruyloft diesghelijcke
Noyt sulcken schoonen ontfanck
Noyt sulcken Coninckrijcke
Noyt sulcken spijse oft dranck
Van schoonheyt dierghelijcke
Men daer ter Tafelen drinckt
Van cierheydt autentijcke
Die daer een paerlijck blinckt.

Comt ten rechten weghe
En spaert noch dagh noch nacht,
De Beesten sijn ghesleghen
Den Bruydegom u verwacht
De weghen zijn vertorden
De poorten staen open breet
Wilt u met deuchden gorden
En u met liefden cleet.

Daer en sal gheen licht ghebreken
Want Christus over al:

De schoone hemelsche reken
Als Godt verlichten sal,
Int huys van sijnen Vader,
Daer veel woonsteden zijn
Houdt u ghenoot allegader
Tot Christus Bruyloft sijn.

O edel Christenen Engienen
Hoe worden wy verblijt
Daer Christus selve sal dienen
Ter Bruyloft ghebenedijdt
Salich sijnse (soo wy lesen)
Die ter Bruyloft zijn ghenoot
Om nutten vant Lam ghepresen
En Christus dat Hemels broot.

Daerom wilt neerstich waken
Om gaen ter Buyloft soet,
En in u Lampen maken,
Olie, dats Liefde goet
Hy sal hooren met ghetreure,
Die hem daer niet en versiet,
Als hy cloppen sal voor de deure
Voorwaer ick en kenne u niet.

Reyn Princelijck int leven,
Comt stoutelijc onghedraelt
Men en salder niet gheven
Christus hevet al betaelt,
Met zijn bloedighe wonden
Hoe hijt soo minnelijck ian,
Comt al ontcleet van sonden
Met Bruyloft cleet aen.

FINIS.